

ELKE WEEK VERSCHIJNT EEN NIEUW COMPLEET VERHAAL

Lord Syster

genaamd

RAFFLES

DE GROOTE ONBEKENDE

IN ZIJN EER HERSTELD

20 cent

No. 1129

Het was een droevige wijs

Elke aflevering bevat een volledig verhaal

UITGAVE VAN DEN ROMAN-, BOEK- EN KUNSTHANDEL, LEIDSCHEGRACHT 72, AMSTERDAM.
Exploitant voor België H. JANSSENS, Vaderlandstraat 46, GENT.

NIEUWE SERIE

In zijn eer hersteld

Nadruk verboden. — Alle rechten voorbehouden.

U kent
B U Z I A U
maar half!
Zie pag. 32

HOOFDSTUK I.

EEN WRAK OP DEN LEVENSOCEAAN.

Twee heeren waren gezeten, voor het wijdgeopende raam van een fraai ingerichte bibliotheekzaal in een der grootste huizen van de Cromwell Street, omstreeks tien uur in den morgen van een schoonen lentedag.

De oudste was een man in de kracht van zijn leven, met een fijn besneden, van wilskracht getuigend gelaat, waarin twee groote grijze oogen schitterden, die de menschen tot op den bodem van de ziel schenen te kunnen lezen.

Zijn slank maar krachtig gebouwd lichaam wees op een geregelde beoefening der sport en zelfs zijn kleinste bewegingen getuigden er van dat hij een evengoed ruiter als tennisspeler moest zijn en dat het boksen evenmin geheimen voor hem had als het schermen en het zwemmen.

De man die tegenover hem zat, was heel wat jonger. Zijn rond gelaat vertoonde niet het minste rimpeltje, zijn blauwe oogen hadden een schitterenden glans en tusschen zijn lippen blonken twee rijen volkomen gave en witte tanden.

Wanneer de oude kamerbediende, Gaston ge-

heeten, die in het huis de weinige bezoekers ontving, een daarvan had binnengelaten, dan zou deze den oudste der beide heeren, die daar rustig en zwijgend hun sigaretten rookte, hebben aangesproken met den naam en den titel van Lord William Aberdeen.

En hij zou zich hebben vergist — want de man in zijn elegant, grijs wandeltoilet was niemand anders dan John Raffles, de Gentleman-Avonturier, de felle tegenstander van den hoofdinspecteur van politie, Phileas Baxter.

Reeds sedert eenige jaren oefende de Grootte Onbekende — zooals Baxter hem schijnbaar ironisch, maar naar waarheid steeds noemde — zijn zonderling beroep uit onder den zooeven genoemden naam en tot op den huidigen dag had hij nog nimmer spijt gehad van dezen voortreffelijken inval.

Inderdaad, onder dit mom had hij reeds talloze malen zijn krachten kunnen beproeven aan de brandkasten van schatrijke Londenaren en nog nimmer was het aan een enkel lid van

Scotland Yard ook maar een seconde in de gedachten gekomen dat achter den persoon van Lord William Aberdeen, den zonderling, den welbekenden philanthroop, zijn lang en vruchteloos gezochte vijand school.

De jonge man die tegenover hem zat, heette Charles Brand en hij was een trouwe vriend van den grooten avonturier, die hem in vele van zijn ondernemingen terzijde stond, ofschoon hij zelden naliet, pogingen in het werk te stellen om Raffles terug te brengen van het hellende pad dat hem vroeg of laat ondanks al zijn listigheid, ondanks de verbazingwekkende hulpmiddelen die hem ten dienste stonden, ten verderve moest voeren.

De twee onafscheidelijke vrienden zaten reeds eenigen tijd zwijgend tegenover elkander, deden nu en dan een trekje aan hun sigaret en keken uit het open venster op de eerste verdieping, over den kleinen voortuin heen naar het verkeer op straat.

De bries voerde de geuren met zich mede van de ontluikende bloemen in het naburige park en die geurige lucht scheen het geheele vertrek te vullen en die van de maffe folianten die verscheidene van de groote boekenkasten vulden, te verdrijven.

— Weet je, waar ik nu aan denk? begon Charles Brand, na geruimen tijd met half gesloten oogen achterover in zijn stoel te hebben geleund.

— Zeg het mij maar — ik ben te vermoeid om raadseltjes op te lossen! antwoordde Raffles met matte stem. Het laatste avontuur heeft mij meer aangegrepen dan ik wel gedacht had.

— Ik denk er aan, hoe heerlijk het nu zou zijn, in allerijl onze koffers te pakken, ze door je trouwen chauffeur James Henderson in den kofferbak achter op je grootste reisauto te laten stouwen en dan het Kanaal over te steken om op ons gemak een toer te maken door Frankrijk of Duitschland, om dan ten slotte neer te strijken in een lieflijk gelegen plaatsje, ver van de menschen....

— Alleen met de natuur, of hoogstens met een aardige dorpsschoone! vulde Raffles spottend den zin aan. Hoe kom je eensklaps aan die romantische bevlieging?

— Het is geen bevlieging, Edward! antwoordde Brand op zachten toon. Iederen keer als de lente op haar schoonst is, krijg ik dien onweersstaanbaren aandrang, dit leven vaarwel te zeggen en in de reine natuur te trachten, een ander mensch te worden!

— Een ander en dan natuurlijk ook een beter mensch! zeide Raffles op bitteren toon.

Hij was opgestaan en wierp zijn sigaret in een prachtig gedreven koperen aschbak, die op

de groote, ronde tafel van ebbenhout stond, welke tusschen de beide groote vensters geplaatst was.

Hij liep even heen en weer en stond eensklaps voor Brand stil.

Zijn oogen hadden een harden glans gekregen en zijn stem klonk scherp, toen hij zeide:

— Niemand belet je om aan je voornemen gevolg te geven! Je bent door niets aan mij gebonden!

— Door niets, Edward? hernam Brand en het was alsof zijn oogen omfloersd werden.

— Althans door niets dan door de banden der vriendschap! Toen ik je indertijd tot mijn vertrouwde maakte, wist je zeer goed welk leven ik leidde! Ik heb je nimmer een rad voor de oogen gedraaid, ik heb je reeds dien eersten keer — je zult het je nog wel herinneren — volle vrijheid gelaten om mij aanstonds den rug toe te keeren!

— Zou ik dat ooit kunnen vergeten? riep Brand op hartstochtelijken toon. Vergeet iemand die op het punt staat zelfmoord te plegen, hoe hij daarvan werd teruggehouden door iemand, die het leven weer de moeite waard maakte om geleefd te worden? Nooit vergeet ik dat Edward — dat weet je zelf heel goed!

— Maar dat belet je niet, om mij bij de eerste de beste gelegenheid, als toevallig de zon een beetje warm schijnt, te willen verlaten! zeide Raffles op denzelfden scherpsten toon.

— Je bent onbillijk, Edward! zeide Brand, zachtjes het hoofd schuddend. Je weet heel goed dat ik er geen oogenblik aan zou denken, alleen te willen gaan!

— En je weet op zijn minst even goed, dat ik je niet zou kunnen vergezellen op zulk een plezierreisje! Nog veel minder zou ik het laatste deel van je programma kunnen vervullen! Ik heb nog te veel te doen! Mijn doel is nog lang niet bereikt!

— En op deze wijze zal je het ook nooit bereiken, Edward! zeide Brand op ernstigen toon. Wat helpt het of je duizenden, de behulpzame hand biedt, als er honderdduizenden, als er miljoenen uit een poel van ellende verlost moeten worden! Gevoel je je dan zelf niet klein als een dwerg, als je denkt aan den verschrikkelijken hongersnood in China? Je hebt mij 20.000 pond sterling naar het hulpcomité laten sturen. Dat is een ontzaglijk bedrag voor één mensch — je zult er ook een paar duizend arme Chineezers mee van den hongerdood hebben gered! Maar de andere miljoenen? Wat kan je daarvoor doen — al ben je John Raffles?

De Groote Onbekende had het hoofd gebogen en zijn stem had een heeschen klank, toen hij zeide:

— Ik doe wat ik kan — tot het uiterste, met alle inspanning van mijn krachten — ondanks alles! Wil je mij eens zeggen hoe ik die duizenden chineezen dan had moeten redden, als ik het daarvoor benodigde geld eens niet gestolen had? Er zijn hier schatrijke handelaren in de stad — zoo rijk dat zij zelf nauwelijks weten hoeveel zij bezitten! Hij die het meest gaf, schonk duizend pond sterling! Dat werd iets buitengewoons geacht — men schreef er heele kolommen over in de deftige bladen!

— Niemand verwijt je dat je niet doet wat je kunt — maar ik vind het soms zoo vreeselijk dat de duizenden en duizenden ponden sterling, die je aan liefdadige doeleinden besteedt, verkregen worden op een wijze, die.. die..

— Die mij voor een tiental jaren in de gevangenis zou helpen, als Scotland Yard mij ooit bij den kraag wist te vatten! vulde Raffles koeltjes den zin aan. Wij hebben reeds vaker over dit onderwerp gesproken, Brand — en nog steeds niet hebben wij elkander kunnen overtuigen! Natuurlijk is het immoreel wat ik doe — ik ben volstrekt geen volgeling van Nietzsche, die verklaarde dat er eigenlijk geen moraal bestaat, dat niets goed en niets kwaad is! Ik weet dat ik steel — en ik weet dat het niet goed is dat ik dat doe. En toch zal ik het blijven doen, dat weet ik even zeker, als dat ik hier nu tegenover je sta! Ik zie dagelijks, ieder uur de afzichtelijkste ellende om mij heen, ik ben er iederen dag getuige van dat zwakke weerlooze lieden op schaamteloze wijze worden geëxploiteerd door gewetenlooze schurken, ik moet het aanzien hoe de zwakke door den sterkere wordt verdrukt en uitgezogen, hoe de woekeraars tieren, hoe plotseling rijk geworden lieden hun geld op een schandelijke wijze verbrassen, terwijl er alleen in Londen tienduizenden leven, die niet eens het noodige hebben! En als ik dat alles aanzie, dan welt er in mijn binnenste een woeste drift op tegen de samenleving, tegen de wreede maatschappij, die dergelijke dingen duldt! Werp mij niet tegen dat het zoo is, omdat wij nu eenmaal menschen zijn, vol fouten en tekortkomingen — want dat maakt er toch de gevolgen van het optreden dier menschen niet minder afschuwelijk om! De eerste maal heb ik gestolen — omdat ik zelf volstrekt niets bezat, maar dan ook letterlijk niets, om een armen drommel te helpen, die door een harteloozen huisbaas midden in den winter op straat werd gezet met zijn schamel boeltje en met een dochter, die een kind onder het hart droeg! Ik heb alles aan dien man gegeven wat ik stal — en ik zweer je — ik heb er geen berouw van kunnen gevoelen. Eenigen tijd later heb je me leeren kennen, toen

ik „mijn bedrijf had uitgebreid” zooals de fabrikanten het noemen. Je bent er getuige van geweest hoe ik steeds op grooter schaal optrad — hoe ik tot zelfs millioenen stal....

— Om zelfs die millioenen in enkele weken tijds weder weg te schenken! viel Brand hem opgewonden in de rede. Ja, dat alles weet ik, Edward — en ik weet nog meer! Ik weet dat je een geniaal man bent en dat je niet alleen als geneesheer, maar ook als ingenieur en als chemicus naam zou kunnen maken, als je maar wilde! De vliegmaschine die je uitvondt en die een snelheid van 500 kilometer per uur kan bereiken zou alleen reeds voldoende zijn om je binnen korten tijd millionair te maken!

Raffles antwoordde niet dadelijk en scheen in gedachten verzonken.

Toen zeide hij langzaam:

— Het is mogelijk dat je gelijk hebt! Maar het kwaad is te diep in mij geworteld — en ik kan mij zelfs onmogelijk zien als een braaf fabrikant, die den geheelen dag achter zijn bureau zit, telefoongesprekken voert, bestellingen noteert en ziek wordt van woede wegens de gemeene streken van zijn concurrenten! Neen, ik ben en blijf Raffles, de vogelvrij verklaarde, de zwerver, de avonturier! Er is niets aan te doen, mijn waarde — wanneer je werkelijk bij mij wilt blijven, dan zal je je daarin moeten schikken! Ja, ik geloof zeker dat ik de brandkasten der rijke nietsdoeners zou blijven plunderen, al zou ik er mij in een duwwagentje heen moeten laten brengen, al was het alleen maar om die lieden te straffen wegens het feit, het simpele feit — dat zij te rijk zijn!

Brand, die ook was opgestaan, trad op Raffles toe, legde hem de hand op den schouder, keek hem met vochtig glanzende oogen eenigen tijd zwijgend aan en zeide toen:

— Ik blijf bij je, Edward! Je hebt dat zelf wel geweten. Ik kan mij het leven zonder jou eenvoudig niet meer voorstellen! Ook voor mij, die bijna al je avonturen gedeeld heb, is een leven als braaf burger ondenkbaar! Ik zou omkomen van verveling en van treurigheid! In 's hemelsnaam — als het dan zoo moet zijn en als je geen ordelijk lid van de samenleving wilt worden, dan moet ik er mij in schikken!

— Wat een afschuwelijk woord is dat, Brand! riep Raffles uit. Als ik ooit veroordeeld werd om een ordelijk lid van de samenleving te worden, dan sprong ik liever aanstonds in de Theems! Ik zou....

Hij hield op en wendde het hoofd in luisterende houding naar het geopend raam.

De tonen van een viool drongen naar binnen gedragen door het lentewindje.

Het was een droevige wijs, die daar weerklonk

— maar het was een prachtig instrument, dat ze deed hooren en het werd door een geoefende hand bespeeld.

Nu en dan werd het geluid van de viool overstemd door het geratel van een voorbijdonderende autobus of het luide getoeter van een automobielhoorn.

Ook Brand had het geluid van de viool gehoord en onwillekeurig luisterde hij even.

De twee vrienden traden voor het raam.

„Daar, juist voor het hek van den voortuin, op nauwelijks tien meter afstand, stond een man die vioolspeelde, blootshoofds, armoedig gekleed met vol, maar bijna spierwit haar, het hoofd een weinig naar den grond gericht en wiens houding ondanks dit alles toch een onmiskenbaren trots verried.

Naast hem, en hem met het rechterhandje bij een jasband vasthoudend, stond een meisje van een jaar of zestien met een allerliefst gezichtje en die hem blijkbaar met zang begeleidde.

Dat was evenwel alleen te zien aan het bewegen van haar lippen, want het teere stemmetje werd volkomen overstemd door het straatruis.

Maar eenige seconden was het betrekkelijk stil en een paar klanken, een paar woorden, drongen door het geopende venster naar binnen.

Raffles en Brand wisselden een verbaasden blik.

— Dat kleine ding zingt Fransch! riep de

jonge man uit.

— De man heeft ook een uitheemsch type, met zijn puntbaardje en zijn martiale knevels! hernam Raffles. Hij ziet er uit als een oud militair!

— Maar dat zal hij toch wel niet zijn, Edward! Stel je voor — een Fransch oud gediende die in de straten van Londen bedelt!

— Pardon, Brand — hij bedelt niet, hij speelt viool en heel goed ook — en daarvoor betaalt men — ofschoon het in wezen wel niet heel veel zal verschillen!

Op dat oogenblik strompelde de violist al spelend verder.

Het meisje liep mee en het rechterhandje hield nog altijd het jasband vast.

— Wat loopt die man onzeker! zeide Brand Hij zal toch niet ziek zijn?

— Ik geloof dat het iets ergers is, Brand! zeide Raffles op zachten toon. De man is blind!

Op dat oogenblik keek het meisje toevallig in de richting van het geopende raam.

Raffles hief de hand op en wenkte het kind om met haar vader in den voortuin te komen.

Het meisje scheen iets tegen den man te zeggen, die reeds verder wilde gaan en toen geleidde zij hem door het smalle hek langs het klinkerpad, tot op een paar meters voor het raam.

En Raffles had wel goed gezien — de ongelukkige vioolspeler was blind!

HOOFDSTUK II.

HET VERHAAL VAN DEN BLINDE.

Het meisje keek Raffles met haar prachtige, bijna zwarte oogen vragend aan.

Deze boog zich een weinig voorover en vroeg:

— Ben je een Française, kleintje?

— Oui, monsieur! antwoordde het meisje en haar oogen begonnen te glanzen.

— Wil je voor mij eens aan je vader — want dat is hij toch zeker — vragen of hij de oude Bretonsche ballades kent?

Het kind bracht de vraag over en de man hief zijn gelaat naar het raam en zeide met een diepe, eenigszins trillende stem:

— Ik ken ze alle, mijnheer! Ik zal u de ballade van den koning van Thule voorspelen!

Hij bracht het instrument onder de kin en een oogenblik later klonken de tonen onzegbaar weemoedig door de met geuren bezwangerde lentelucht.

De blinde had het hoofd gebogen.

Zijn gelaat was plotseling als verstrakt en hij hield de blinde oogen onafgebroken op een punt gericht, dat hij in de verte scheen te zien.

Het was zeker een fraai instrument, hetwelk de blinde violist bespeelde — en hij wist zijn viool te laten zingen en klagen, te laten juichen en jammeren.

Bij het tweede couplet begon het meisje met een fijn stemmetje mee te zingen.

Brand was een weinig in het vertrek teruggetreden, want hij wilde zijn ontroering niet laten merken.

Toen de ballade geëindigd was, liet de blinde violist zijn instrument langzaam zakken en wreef zich met den rug van de hand, waarin hij den strijkstok hield, eenige malen over het hooge, schoongevormde voorhoofd.

Maar plotseling werd zijn bleek gelaat rood en het volgende oogenblik deed een rauwe hoest hem schudden.

Het kind zag angstig naar hem op en riep:

— Is het een aanval, vader? Geef mij uw viool — laatst hebt gij haar laten vallen!

Het meisje nam het kostbare instrument uit de trillende hand van den blinde aan, die de beide handen op de borst drukte, die door hoesten verscheurd scheen te worden.

Raffles keek Brand ernstig aan en zeide toen op zachten, ironischen toon:

— Die man kwam wel als geroepen, om als bewijs te dienen voor mijn stelling, vind je ook

niet? Hij hoest — hij heeft waarschijnlijk asthma — hij zou wel kunnen genezen als hij rust nam — maar dat kan hij niet, omdat hij voor zich en zijn kind het dagelijksch brood moet verdienen! Het is niet iedere dag een lentedag als nu — en toch moet hij er altijd op uit, want er bestaan nu eenmaal geen inrichtingen, waar oude lieden zich kunnen laten opnemen, als zij niet in staat zijn om te werken — en deze man is nog volstrekt niet oud, al is zijn hoofdhaar spierwit.

Op dat oogenblik deed opnieuw een hevige hoestbui het lichaam van den man trillen.

Zijn gelaat was vuurrood en de aderen lagen als koorden onder de fijne, bijna vrouwelijk zachte huid.

— Ga eens spoedig naar buiten, Brand en breng den armen man hier, om hem wat op zijn verhaal te doen komen! Hij heeft een zeer ernstigen aanval te doorstaan.

Zonder zelfs het einde van het verzoek af te wachten, snelde Brand het vertrek uit en ijlde de trap af, de vestibule door, om ten slotte de huisdeur te openen en zijn arm om de schouders van den blinden violist te slaan.

— Kom mede, vriend! zeide Brand op een toon vol innig medelijden. Gij kunt daar onmogelijk zoo blijven staan — dat zou niet goed voor u zijn!

Het meisje keek den vreemden heer een weinig verschrikt aan, maar ze was dadelijk gerust gesteld, toen Brand haar vriendelijk over het glanzende, zwarte haar streek en zeide:

— Ga jij ook maar mee naar binnen, kleine! Je wilt toch liever bij vader blijven, nietwaar?

— Ik laat hem nooit alleen, mijnheer, nooit! antwoordde het kind met bevende stem.

En zelfs terwijl Brand zijn arm om den schouder van den man geslagen hield, bleef haar kleine hand de jas van haar vader stevig vasthouden, als vreesde het kind, dat de man haar zou ontglippen.

Zij traden het huis binnen en Brand geleidde den man door de fraaie vestibule en langs de eikenhouten trap naar de eerste verdieping.

— Wel kleintje — hoe vind je het hier? vroeg Brand glimlachend aan het meisje, om haar op haar gemak te stellen.

En tot zijn groote verbazing klonk het antwoord:

— Heel mooi, monsieur — bijna zoo mooi als in ons eigen huis!

Al hoestende maakte de violist een gebaar, alsof hij zijn dochttertje het zwijgen wilde opleggen en juist op dat oogenblik werd de deur van de bibliotheek geopend door Raffles.

— Kom hier even binnen, goede vriend en rust wat uit! zeide hij met zijn diepe stem, die zoo warm kon klinken, als zij zich richtte tot zwakken en verdrukten.

Hij nam den blinde bij de hand en voerde hem naar een gemakkelijken stoel.

— Waar is mijn viool? vroeg de man tusschen twee hoestbuien. Gij zijt heel vriendelijk voor mij, heeren — maar ik ben erg bevreesd voor mijn viool — het is alles op de wereld wat ik bezit — behalve mijn kleine Jeannette!

— Uw dochttertje heeft uw viool in haar handen, mijn vriend — hier is zij!

Raffles had het meisje de viool zachtjes afgenomen en legde ze nu op de knieën van den blinde, die een weinig tot bedaren scheen te komen.

Maar eenige oogenblikken later kwam er een nieuwe aanval en hij stotterde, bijna stikkend:

— Jeannette — neem de viool, kind — houd haar goed vast, hoor!

Het meisje nam haastig de viool aan en intusschen gaf Raffles fluisterend een opdracht aan Brand, die opnieuw haastig wegsnelde en even later terugkeerde met een klein medicijnkistje.

Raffles opende het, zocht er even in, nam er een doosje met poeders uit en trad op den violist toe met de woorden:

— Open uw mond eens — ik zal u een poeder ingeven, dat uw hoest spoedig zal doen ophouden!

De man aarzelde niet, maar hield den mond open en Raffles schudde er den inhoud van een der poeders in leeg.

Bijna aanstonds verminderde de aanval in hevigheid en eenige minuten later zat de violist stil in zijn stoel, het hoofd op de leuning rustend.

Raffles en Brand beschouwden hem zwijgend.

Het was zonder eenigen twijfel een edel, fijn besneden gelaat, hetwelk zij daar tegenover zich zagen.

Ofschoon de man zeker vele jaren achtereen bijna iederen dag in de open lucht had doorgebracht, was zijn huid fijn en bleek gebleven.

Alleen boven den neuswortel groefde zich een diepe voor, en de wenkbrauwen waren meestentijds krampachtig samengeknepen, als van iemand die zwaar lichamelijk of geestelijk lijdt.

Hij was fijn gebouwd, maar toch wees ook nu nog zijn lichaamsbouw er op, dat hij vroeger

sterk en gespierd was geweest.

Hij had bijzonder blanke handen met lange dunne vingers, die zich meestal zenuwachtig bewogen, alsof zijn linkerhand steeds de snaren omspande.

De oogleden waren bijna steeds neergelaten voor de blinde oogen, maar als hij ze opsloeg dan zag men, dat die oogen vroeger groot en blauw waren geweest.

Nu was het licht er in gedoofd, en zij starden meestal recht voor zich uit, zonder iets te zien.

De man was schamel gekleed, en toch merkte men dit wonderlijk genoeg pas in de laatste plaats op, want het leek wel of hij behoorde tot die lieden, die zelfs in lompen gekleed nog altijd een air van voornaamheid weten te bewaren.

Snor en baard waren goed onderhouden, en de man scheen zelfs nog eenige zorg aan zijn uiterlijk te besteden, ondanks zijn treurige omstandigheden.

Brand had zoeven fluisterend aan Raffles medegedeeld, wat het kind hem op het portaal had geantwoord en dit had de belangstelling van Raffles voor den blinden violist niet weinig doen toenemen.

Hij boog zich nu over den man heen en vroeg: — Gevoelt gij u nu wat beter?

— Heel veel, mijnheer — ik gevoel mij volkomen opgelucht! Ik dank er u van ganscher harte voor!

Hij sprak vloeiend Engelsch, maar met een merkbaar Fransch accent.

Zijn rechterhand tastte naar die van Raffles en deze greep de hem toegestoken hand en verbaasde zich opnieuw over de kracht, die er in deze schijnbaar zoo teere vingers school.

Toen hernam hij:

— Gij zult nog een half uurtje hier moeten blijven — want ik wilde u nog gaarne een tweede middel toedienen, dat u voor langen tijd zal vrijwaren tegen die lastige aanvallen.

De man keek een weinig verschrikt en stamelde toen:

— Een half uur, mijnheer? Ik weet waarlijk niet of...

— Natuurlijk zullen wij u de schade vergoeden! zeide Raffles vriendelijk. Zeg mij eens — mag ik vragen of gij dit werk reeds lang doet?

De blinde violist scheen even te aarzelen en antwoordde toen:

— Sedert zeventien jaren, mijnheer!

— Zeventien jaren? herhaalde Raffles verbaasd. En steeds hier te Londen?

— Altijd! antwoordde de violist en hij liet het hoofd zinken.

— Maar — als gij een Franschman zijt — waarom zijt gij dan toch niet in uw eigen land

gebleven? hernam Raffles, wiens belangstelling ieder oogenblik toenam.

De violist zweeg en het was duidelijk aan zijn gelaat te zien, dat hij aan een groote innerlijke ontroering ten prooi was.

En eensklaps riep de kleine Jeannette op bedroefden toon, terwijl haar de tranen in de oogen schoten:

— Wij mogen niet in Frankrijk wonen, mijnheer!

De blinde wendde snel zijn hoofd in de richting van zijn dochttertje en maakte een snel gebaar, alsof hij haar het zwijgen wilde opleggen.

Charles Brand had een zachten uitroep van verbazing geslaakt en wisselde een snellen blik met Raffles, die zelf niet veel van den uitroep van het kind begreep.

En daar hij zweeg, begon de violist op doffen toon:

— Jeanne had het eigenlijk niet mogen zeggen mijnheer — maar zij heeft gelijk! Ik mag niet in mijn eigen land terugkeeren — een vonnis verbiedt het mij!

Hij stond met moeite op en voegde er op bitteren toon aan toe:

— Nu kan ik hier natuurlijk niet langer blijven! Ik dank u nogmaals hartelijk voor uw vriendelijkheid, mijnheer! Ik zal het niet zoo spoedig vergeten! Kom Jeannette!

Reeds tastte hij naar het handje van het kleine meisje, maar Raffles legde met zachten dwang zijn hand op zijn arm en zeide:

— Geloofst gij werkelijk dat ik u zoo zou laten gaan, alleen omdat gij een of ander vonnis tegen u hebt hooren eischen, hetwelk u verbiedt in uw eigen vaderland terug te keeren?

Voor de blinde violist kon antwoorden, werd er even op de deur getikt en het grijze hoofd van Gaston, den kamerbediende, verscheen om de deur.

Hij scheen in het minst niet verbaasd te zijn, dat hij den armoedig gekleeden man en het kleine meisje in het vertrek vond, maar zeide:

— Neem mij niet kwalijk, Mylord — daar is Brain, die u even wilde spreken over de schimmelmerrie.

— Laat Brain maar wachten — of verzoek hem terug te komen! zeide Raffles. De schimmelmerrie heeft volstrekt geen haast! Je kunt hem wel zeggen dat ik het paard denk te houden.

Gaston knikte ten bewijze dat hij het had begrepen en op zijn gewone bescheiden manier, trok hij de deur weer achter zich dicht.

Raffles wendde zich weder tot den Franschman en hernam:

— Het blijft dus afgesproken — gij vertrekt niet voordat ik u over een half uur het tweede

middel heb kunnen toedienen!

— Ik dank u, Mylord! zeide de blinde op zachten toon, die Raffles thans met denzelfden titel aansprak, dien hij hem zooeven door den kamerbediende had hooren geven. Maar ik denk dat gij niet zoo tegen mij zoudt praten, als gij alles omtrent mij wist! Gij kent immers het vonnis niet eens, dat tegen mij is uitgesproken!

— Ik begrijp dat het van ernstigen en zeer waarschijnlijk politieken aard moet zijn, antwoordde Raffles, want dan hoort een „Franschman meestal een „interdict de séjour” tegen zich eischen.

— Het was geen politiek misdrijf, Mylord! hernam de blinde en zijn stem klonk schor. Ik werd beschuldigd van verstandhouding met den vijand tijdens den grooten oorlog — en alleen het feit dat ik even te voren door de ontploffing van een vijandelijken granaat het gezicht had verloren, redde mij van den kogel van het executiepeloton!

Onwillekeurig was Raffles een stap terug getreden — de blinde violist had zooeven het hatelijkste misdrijf genoemd, hetwelk een man als Raffles zich kon voorstellen.

En toch, als hij moest oordeelen naar het edele gelaat van dezen man, dan kwam het hem bijna ongeloofelijk voor, dat hij zich inderdaad kon schuldig gemaakt hebben aan zulk een lage wandaad.

En als hij het gedaan had — zou hij dan den moed vinden, er tegenover een vreemdeling van te spreken?

Hij trad opnieuw op den Franschman toe, geleidde hem weder naar den stoel, waarop hij zooeven gezeten had en zeide:

— Gij zult hier, zooals ik u zeide, nog bijna een half uur moeten wachten — en in dien tijd moest gij mij eens mededeelen, wat u wedervaren is! Als ik u de waarheid mag zeggen, dan komt het mij zeer zonderling voor, dat gij bezwaard zoudt zijn met zulk een schuld. Gij hebt er, zooals men dat noemt, in het geheel het type niet van — ik meen van den landverrader! Ik ken eenige van die lieden — en die zien er geheel anders uit!

Plotseling sprongen er tranen in de blinde oogen van den Franschman en hij stak zijn tastende hand naar Raffles uit, terwijl hij met trillende stem uitriep:

— Geloofst gij dat ik er over had durven spreken, Mylord, als ik het inderdaad gedaan had? Ik ben onschuldig aan wat men mij ruim vijftien jaar geleden ten laste heeft gelegd, dat zweer ik u bij het hoofd van mijn kind, bij het leven van mijn lieve vrouw! De bewijzen waren echter tegen mij naar het schijnt — en ik werd eerst tot twee jaren gevangenisstraf, maar vervolgens

tot levenslange verbanning veroordeeld. Het is een zonderlinge straf, maar men past haar op mij toe — omdat men medelijden met mij had, zooals ik later vernam! Men had medelijden — en ik verlangde niets anders dan rechtvaardigheid!

De blinde had het hoofd in de handen begraven en zat daar nu in gebukte houding terneder.

Jeannette was naast hem getreden en streelde hem met een aandoenlijk gebaar van aanhanke-lijkheid over het witte haar.

Raffles had een snellen blik met Brand gewisseld en trok nu een stoel tot dicht bij den blinde.

Hij vatte diens hand, drukte haar krachtig en zeide:

— Vertrouw mij uw geschiedenis eens toe! Ik vraag ze niet louter uit nieuwsgierigheid — ik zou alleen wel eens willen weten hoe het mogelijk is, dat men u heeft kunnen veroordeelen voor een zwaar vergrijp, dat gij niet eens begaan hebt!

— Zoo iets is wel meer voorgekomen in oorlogstijd, mylord! zeide de blinde op droevigen toon. Er heerschte toen menigmaal een verwarring, die het bijna onmogelijk maakte een proces naar behooren te voeren. Luister, dan zal ik u mijn geschiedenis mededeelen — en als ik haar beëindigd heb, zult gij moeten erkennen, dat ik wel zwaar door het lot bezocht ben!

Hij scheen even zijn gedachten te verzamelen, sloeg toen zijn linkerarm om de leest van zijn dochttertje en begon:

— Zeg mij eens, mylord — hoe oud denkt gij wel dat ik ben?

Raffles wierp nogmaals een vluggen blik op het witte haar en op de gebogen gestalte en antwoordde toen:

— Dat is eigenlijk moeilijk te zeggen! Naar uw haar te oordeelen zoudt gij wel zestig kunnen zijn — maar ik geloof toch niet, dat gij ouder zijt dan vijf en vijftig jaar!

— Ik ben vier en veertig jaar, mylord! zeide de blinde met gedempte stem. Dat verbaast u zeker?

— Inderdaad... begon Raffles.

— Dat is ook geen wonder! Soms voel ik mijzelf, alsof ik al met een voet in het graf sta! Dat asthma, of wat het anders moge zijn, heb ik tijdens den veldtocht gekregen — en ik heb nu geen tijd of geen geld meer om mij behoorlijk te laten verplegen. Wat zou er anders van mijn kleine Jeannette moeten worden!

De blinde was in de Fransche taal gaan spreken en langzamerhand liet hij zich meesleepen door de herinnering aan wat gebeurd was.

Hij wreef zich met de hand over het hooge voorhoofd en vervolgde:

— Ik heet Reynaud de Villeneuve. Misschien kent gij het geslacht?

— Zou ik het niet kennen? riep Raffles uit. Ik geloof dat het reeds genoemd wordt in de kronieken uit den tijd van Jan I!

— Zoo is het, mylord! Ik ben een afstamming van het geslacht, dat deelnam aan den eersten tocht naar Engeland! Ik was een rijk en gelukkig man op het tijdstip dat de oorlog uitbarstte. Ik zou toen juist in het huwelijk treden met een dochter uit een even oude familie als de mijne. Zij heette Jeanne Chantemesse de Guernaut. Wij trouwden in het derde oorlogsjaar. Mijn dochttertje werd kort voor den wapenstilstand geboren.

Ik had te St. Cyr gestudeerd en ik moest dadelijk als tweede luitenant met mijn regiment naar de grens oprukken. Ik behoef u natuurlijk niet te beschrijven wat er in mij omging, toen ik ons landgoed vaarwel moest zeggen, waar ik zooveel gelukkige jaren had doorgebracht. De plicht riep echter en ik dacht er natuurlijk niet aan, haar roepstem in den wind te slaan. Ik werd echter vrij spoedig gewond bij een bestorming van een Duitsche loopgraaf in den Elzas en twee maanden bracht ik tot volledig herstel van mijn gezondheid op het landgoed van mijn vader door.

— Bewoont gij misschien het landgoed van La Cornouille, in de buurt van Brest?

— Zoo is het, mylord! riep de Villeneuve verwonderd uit. Zoudt gij het soms kennen?

— La Cornouille kent immers iedereen, die in die streek van Normandië voor zijn vermaak reist, graaf — of moet ik u zoo niet noemen?

— Ik heb recht op dien titel, mylord — maar ik zou wel dwaas zijn, als ik dien nog voerde! hernam de Villeneuve op bitteren toon.

— Dat zal mij toch niet beletten, u bij dien titel aan te spreken! hernam Raffles en zet nu uw verhaal voort, wat ik u verzoeken mag.

— Ik trok weder ten oorlog — en nog twee malen werd ik gewond en bracht dan telkens eenige weken op La Cornouille door. Daarop traden Jeanne en ik in het huwelijk. Ik kreeg natuurlijk ook mijn geregelde verlofdagen, al mag ik zeggen dat ik er nimmer om gevraagd heb, en ik zag mijn kleine lieveling, mijn Jeannette geboren worden. Ik heb op verschillende fronten gestreden — zelfs in den Balkan, en ten slotte werd ik geplaatst bij een regiment, dat den Mort Homme moest verdedigen.

— Dan kan men zeker van u niet zeggen, dat gij een „embusé” waart! zeide Raffles ernstig. Gij hebt den oorlog althans niet medegemaakt, gezeten in een bureaustoel, of ver achter het front!

— Ik heb aan bijna alle groote gevechten

deelgenomen Mylord! hernam de Villeneuve eenvoudig. Ik was reeds tot den rang van kapitein opgeklimmen, toen, nog geen maand voor den vrede het vreeselijke geschiedde, dat mij hier heeft gebracht. Ik meende reeds in de houding van mijn regimentskameraden sedert eenige dagen een eigenaardige verkoeling te hebben waargenomen, waarvan ik mij den oorsprong volstrekt niet kon begrijpen. Natuurlijk verbood mij mijn trots, naar de reden van die verkoeling te vragen.

Ook kwam ik tot de ontdekking, dat zich een zeker wantrouwen jegens mij begon te openbaren en daarvan begreep ik eerst recht niets. Mijn regimentskolonel, die in Normandië mijn buurman was geweest en met wien ik steeds op de vriendschappelijkste wijze had omgegaan, scheen mijn gezelschap te vermijden en het kwam mij voor alsof ik in het geheim werd nagegaan. Toen barstte de bom. Ik moest als kapitein bij een nachtelijken aanval een afdeeling leiden en nog voordat de aanval ten uitvoer kon worden gebracht werd onze afdeeling ontdekt bij het licht van een vuurpijl — men begon dadelijk op ons te vuren en een ontploffende granaat wierp mij ter aarde. Ik verloor het bewustzijn, maar mijn trouwe oppasser slaagde er in, mij later veilig weder naar onze linies terug te brengen! Ik kwam bij — maar ik was blind!

— Dat is vreeselijk, graaf! zeide Brand op zachten toon, die onbewegelijk had zitten luisteren.

— Dat was het, mijnheer — en toch — ik weet niet of het zoo erg was, als wat er daarna geschiedde! Ik lag drie weken in het hospitaal en niet zoodra was ik daaruit ontslagen, of ik werd voor den krijgsraad gedaagd. — beschuldigd van verstandhouding met den vijand! Ik was als versuft door de beschuldiging, die men mij naar het hoofd durfde slingeren, ik wees op mijn militair verleden, ik herinnerde aan de tallooze gevechten, waarin ik in den loop van vier verschrikkelijke jaren had deelgenomen, — niets mocht baten! Men had bewijzen tegen mij!

— Hoe is dat mogelijk?

— Dat is mijzelf een raadsel! Maar dit staat vast — men voerde schriftelijke bewijzen aan! De auditeur-militair, die vroeger ook tot mijn vrienden had behoord — legde ze over en ik heb ze hooren voorlezen! En mijn eigen kolonel presideerde den krijgsraad! Het waren de verschrikkelijkste oogenblikken van mijn leven!

— Gij hadt toch een verdediger?

— Dat wil zeggen — ik verdedigde mijzelf! Een gewone advocaat kan slechts hij krijgen, die voor een militaire rechtbank terecht staat.

De krijgsraden kenden dat instituut niet.

— Waarin bestonden die schriftelijke bewij-

zen? vroeg Raffles, die met de grootste aandacht had toegeluisterd.

— In een paar brieven in de Duitsche taal, onderteekend door een Duitschen majoor en die men in den zak van mijn dolman had gevonden. Ik hoorde naderhand pas dat de beschuldiging tegen mij werd ingebracht, juist op hetzelfde oogenblik dat wij bevel kregen om tot den aanval over te gaan! Als het bevel tot inhechtenisneming een half uur eerder was uitgevaardigd, dan zou ik niet blind zijn — maar men zou mij ook stellig tot den kogel hebben veroordeeld! En ik weet niet wat beter zou zijn geweest! Voegde de Villeneuve er op bitteren toon aan toe.

— Mag ik weten wat die Duitsche brieven behelsden?

— Wel, niets anders dan dat ik herinnerd werd aan een zoogenaamde „afpraak” om op een bepaalden datum mededeeling te doen van de nauwkeurige opstelling van onze troepen!

— En dat geloofden uwe kameraden, die u sedert een paar jaren kenden?

— Er viel niets te gelooven, Mylord — er waren immers bewijzen? riep de Villeneuve uit. Vergeet ook niet dat het oorlogstijd was, dat wij vochten om ons bestaan, dat ieders gemoed verbitterd was en dat wij allen verkeerden in een mentaliteit, die ons wantrouwen tot in het ziekelijke vermeerderde, zoodat wij overal spionnen meenden te zien! Neen, ik kan het eigenlijk niemand kwalijk duiden, als ik het goed naga.

— Gij hebt er niet het minste besef van, hoe die brieven in uw dolman kwamen?

— Hoegenaamd niet! Ik heb een oogenblik gedacht dat ik bij ongeluk een ander mans uniform had aangetrokken, althans den dolman, maar daarvan was geen sprake — het kleedingstuk droeg mijn eigen nummer en mijn naam was voluit aan de binnenzijde van den rug geborduurd. Trouwens — ik zeide u reeds dat men mij al van te voren gewantrouwd had, voor het vinden van de brieven.

— Bleek het ter zitting van den krijgsraad, waaraan dat wantrouwen zijn ontstaan had te danken?

— Zeker! Ik sprak vrij goed Duitsch en daarvoor was ik in de gelegenheid veel Duitsche krijgsgevangenen te ondervragen. Naderhand heette het, dat ik door toedoen van die gevangenen namen had trachten te verzamelen van hooggeplaatste officieren, om hun mijn diensten aan te bieden. Een van de Duitsche gevangenen moet dat ook pertinent verklaard hebben.

— Die man moet dus gelogen hebben?

— Hij loog, dat zweer ik u, Mylord! riep de Villeneuve hartstochtelijk uit. Natuurlijk heb ik de gewone vragen gesteld — tot welk regi-

ment zij behoorden, waar dat regiment stond, waar het geschut geplaatst was — maar het was zelfs mijn plicht om dat te doen! Maar nooit heb ik de woorden gesproken, welke die ellendeling, de hemel weet om welke reden, mij in den mond heeft gelegd!

— Gij werd dus veroordeeld?

— Ja. Ik zeide u reeds dat men mij eerst twee jaren naar de gevangenis had willen zenden, maar ook die straf werd mij geschonken. Ik moest echter den ondragelijken smaad beleven, dat ik ten aanschouwen van mijn eigen regiment gedegradeerd werd, dat mij de epauletten van de schouders werden gerukt, dat een gemeen soldaat mijn degen over de knie in tweeën brak. Ik kon het niet zien — maar ik hoorde het breken van het staal en ik meende te bezwijmen!

— Dat moet vreeselijk voor u geweest zijn! zeide Brand op zachten toon en er was een vochtigen glans in zijn oogen gekomen. Blind — en dan die ondragelijkste van alle vernederingen!

— Ja mijnheer — het was heel, heel erg!

hernam de Villeneuve op heeschen toon. Daarop volgde de verbanning en slechts met groote moeite kon ik verlof krijgen, mij eerst naar La Cornouille te begeven, om althans afscheid te nemen van vrouw en kind, want ik wilde niet dat zij in mijn ellende en mijn ballingschap zouden deelen. En toen ik op mijn landgoed aankwam, wachtte mij daar de laatste en de vreeselijkste slag — mijn vrouw was verdwenen.

— Verdwenen? herhaalde Raffles. Had zij u dan niet bijgestaan in die zwaarste uren van uw leven?

— Neen — maar het kan niet anders, of zij moet er geheel onkundig van zijn geweest!

— Hebt gij daar dan in het geheel geen onderzoek naar gedaan, weet gij het dan niet zeker?

— Hoe kon ik dat Mylord, — ik was toch blind — ik was toch volkomen hulpeloos! riep de Villeneuve uit en hij boog het gelaat voorover en barstte eensklaps in hartstochtelijk snikken los.

PIRATE

VIRGINIA CIGARETTES

HOOFDSTUK III.

RAFFLES BIEDT ZIJN HULP AAN.

Brand stond snel op om een glas water te gaan inschenken, waarin Raffles een paar Hoffmann druppels liet vallen.

Hij legde zijn hand op het hoofd van den snikkenden man en zeide:

— Drink een paar teugen — het zal u goed doen.

De Villeneuve dronk en zijn tanden klapperden tegen het glas.

Hij bleef even bewegingloos zitten, met het hoofd tegen de stoelleuning gedrukt, de oogleden toegevallen over de blinde oogen en zijn gedachten schenen te verwijlen bij dien vreeslijken tijd, die slag op slag een einde maakte aan zijn jong leven vol idealen, aan de zijde van de vrouw, die hij meer dan iemand ter wereld liefhad.

Hij slaakte een diepen zucht en begon toen weder:

— Ik had een begeleider, mijn trouwe oppasser, die mij geen oogenblik in den steek heeft gelaten en die de eenige was, die geen seconde aan mijn schuld heeft willen gelooven — en daarvoor moge God hem zegenen! Hij was het die mij steunde en moed insprak, hij was het ook die mij in zijn armen opving, toen ik na de degradatie van schaamte en wanhoop dreigde te bezwijken. Hij was het, die een onderzoek voor mij deed op La Cornouille en die mij naar enkele burens begeleidde, waar ik informaties wilde inwinnen. Men ontving mij er zeer koel — het gerucht van mijn ongeluk scheen reeds tot daar te zijn doorgedrongen. Men stond mij ternauwernood te woord — en ik vernam er ook niets nieuws.

— Maar uw eigen bedienden hadden u toch kunnen inlichten — de bedienden die op het landgoed waren achtergebleven! riep Brand uit.

— Toen ik er kwam, mijnheer, vond ik er slechts een enkelen, heel ouden bediende — een man die al veertig jaren in onzen dienst was, Hij begroette mij weenend, hij kuste mij de handen, de brave grijsaard — maar ook hij kon mij niets anders zeggen dan dat mijn vrouw omstreeks vier dagen geleden haar koffers had gepakt en naar een onbekende bestemming vertrokken was.

— Dat moet dus geweest zijn na uw zware verwonding?

— Ja, het was op denzelfden dag, waarop het vonnis werd uitgesproken!

— Maar hebt gij dan in het geheel geen bericht van uw vrouw ontvangen? hernam Raffles weder. Het is toch ondenkbaar dat zij niets van zich heeft laten hooren, toen gij blind werd? Het is immers gewoonte dat men dergelijke verwondingen dadelijk aan de families mededeelt, vanwege den regimentskolonel?

— Dat geschiedt ook steeds, Mylord — maar de mededeeling moet wel zoek zijn geraakt, want inderdaad vernam ik niets van Jeanne!

Raffles wisselde een snellen blik met Brand en zeide toen op gedempten toon:

— Het lijdt voor mij geen twijfel, of daar schuilt iets achter! Hier is verraad aan het werk geweest!

— Dat heb ik pas later bedacht, Mylord! riep de Villeneuve op bijna woesten toon. Het kan bijna niet anders, of de een of andere schurk moet deze duivelsche streek verzonnen hebben, om mij in het ongeluk te storten! Maar wie — wie?

— Hebt gij in het geheel geen vermoedens?

— Niet de minste!

— Wie beheert op het oogenblik uw landgoed?

— Hoe zou ik dat kunnen weten? Ik mag niet eens naar Frankrijk schrijven! De brieven die aan mij gericht worden, moeten eerst door den censor in Frankrijk geopend worden!

— Zeg mij eerst hoe het met uw dochttertje stond. Hoe is het mogelijk dat de kleine Jeanette u heeft kunnen vergezellen?

— Ik vond het kind bij familieleden. Ik wist eerst niet wat ik zou doen en keerde naar La Cornouille terug. Het was op den tweeden dag van mijn verblijf daar, toen ik een brief van mijn vrouw ontving, afgezonden uit mijn laatste standplaats en waarin zij mij in enkele regels mededeelde, van mijn degradatie te hebben vernomen en daarom niet meer naar mij te willen terugkeeren. Met een landverrader kon zij onmogelijk samen leven, zoo schreef zij! Half gek van wanhoop en woede besloot ik aanstonds te vertrekken — maar ik wilde mijn kleine Jeanette niet in handen laten van de vrouw, die geen vertrouwen in mij scheen te hebben gesteld! Ik gaf Duprez — zoo heet mijn oppasser — bevel om de kleine, desnoods met geweld, te gaan

halen bij de familieleden, die zich over haar hadden ontfermd. Duprez zou een moord voor mij hebben gedaan, als ik het gewild had, maar hij hoefde volstrekt geen geweld te gebruiken, want de omstandigheden waren hem gunstig — hij vond Jeannette geheel alleen in een tuinkamer spelen en voerde haar snel met zich mee!

— Dus weet niemand daarginds, dat uw kind bij u is?

— Ik weet het niet — en het raakt mij ook niet! hernam de Villeneuve op somberen toon. Ik ben aanstonds met mijn dochttertje het Kanaal overgestoken, want reeds stond de politie op het punt, mij opnieuw te arresteeren en ik nam als eenig bezit mijn prachtige Stradivarius mee, om daarmee mijn brood te kunnen verdienen. Gelukkig sprak ik voldoende Engelsch om mij hier te kunnen redden.

— En Duprez?

— Ik heb hem bijna met geweld moeten belletten, mij te vergezellen, Mylord! antwoordde de Villeneuve.

Raffles was sedert eenige oogenblikken opgestaan en stond bij het geopende venster.

Hij scheen in diepe gedachten verzonken te zijn en kwam nu met eenige snelle passen weder naar den ongelukkige toe.

Hij greep zijn hand en sprak:

— Gij hebt zwaar geleden, graaf — en menig-een had het niet kunnen dragen! Gij zijt nog jong — en reeds hebt gij moeten doorstaan wat menig grijsaard in zijn heele leven niet doorleeft! Zeg mij eens — hebt gij nooit gepoogd, iets naders omtrent uw vrouw te vernemen?

— Ik zeide u reeds, dat ik niet mocht schrijven — en vrienden heb ik hier natuurlijk in het geheel niet!

— Toch wel — gij hebt er nu althans twee — en die hebben zich vast voorgenomen, niet te zullen rusten, alvorens zij dit afschuwelijke raadsel hebben opgelost! zeide Raffles op vasten toon. Hier is een laag bedrog gepleegd en mijn vriend en ik gelooven in staat te zijn, dat bedrog aan het licht te brengen!

— Geloofst gij dat werkelijk, Mylord? vroeg de Villeneuve met bevende stem. Dan zou een geheel leven nauwelijks voldoende zijn, om u mijn dankbaarheid te kunnen betuigen! Mijn blindheid kan ik dragen, al is het soms zeer moeilijk. Mijn verbanning — ik berust er in, al valt het mij bitter zwaar. Ook kan ik het dragen, dat ik van een rijk man tot niet veel beter dan een bedelaar ben gedaald — maar de eerloosheid — dat is het vreeselijkste, het zwaarste wat een man kan drukken!

— Zeg mij eens — hebt gij wel eens onderzoek naar uw oogen laten doen? vroeg Raffles

weder.

— Een onderzoek? herhaalde de Villeneuve. Waartoe zou dat gediend hebben? De militaire dokter zal toch wel geweten hebben wat hij zeide?

Militaire dokters werken in tijd van oorlog wel eens zeer overhaast, hetgeen hun niet kwalijk is te nemen, graaf! hernam Raffles.

— Maar ik heb drie weken in het militaire hospitaal gelegen! Men heeft mij daar rustig kunnen observeeren!

— En — gaf men u niet het minste uitzicht op herstel?

— De chef van het hospitaal verklaarde, dat herstel zoo goed als uitgesloten was!

— Zoo goed als — dus nog niet geheel en al? hernam Raffles op levendigen toon. Zijt gij hier al eens naar een oogarts geweest?

— Nog nooit!

— Kunt gij volstrekt niets zien en ook bij geen enkele gelegenheid?

— In de laatste maanden heb ik wel eens zonderlinge flikkeringen in de duisternis, die mij omringt, meenen waar te nemen! antwoordde de Villeneuve. En een enkele maal verbeeldde ik mij zeer flauwtjes, als door een zeer dikken nevel, het licht van een uiterst sterke electrische lamp te zien, die op een paar meter afstand hing, de volgende seconde was die indruk echter reeds weder verdwenen.

Raffles ging vlak voor den blinde zitten en zeide:

— Open uw oogen eens zoo wijd mogelijk!

De Villeneuve gehoorzaamde, Raffles nam zijn hoofd tusschen de handen, wendde het naar het venster en onderzocht de oogen met de grootste aandacht, wel vijf minuten achtereen.

Toen keek hij Brand vluchtig aan en zeide:

— Gij gaat nu aanstonds met mijn vriend naar een van onze voortreffelijkste oogartsen, wiens nieuwste ontdekkingen op het gebied der oogheekunde opzien hebben gebaard! Dit zeg ik u vooruit — span uw verwachtingen vooral niet al te hoog, want geheel normaal zou uw gezicht toch nooit meer worden! Maar misschien is er toch nog iets van te redden!

— Mijn God — als dat mogelijk was! riep de Villeneuve uit. Zeg mij dan toch uw naam Mylord, opdat ik mijn kind kan leeren, hem te zegenen!

— Wat doet een naam er toe? antwoordde Raffles. Als ik slaag in mijn pogingen, is het immers nog tijd genoeg, u dien te noemen! Kom — laten wij geen tijd verliezen — gij moogt Jeannette en uw viool medenemen! Maar eerst moet ge mij nog antwoord geven op een paar vragen!

— Vraag slechts!

— Leeft die Duprez nog, die u zoo trouw terzijde heeft gestaan?

— Dat weet ik niet — maar ik vermoed van wel, want hij was slechts een paar jaar ouder dan ik!

— Weet gij waar hij woont?

— Dicht bij La Cornouille! Hij was de zoon van een kleinen boer, een van mijn pachters!

— Dan ga ik hem zoeken! Hij kan mij van dienst zijn!

— Wat — gij wilt naar mijn dierbaar Frankrijk oversteken? Gij wilt deze zaak, die ik zelf onmogelijk kan ter hand nemen, tot een goed einde zien te brengen?

— Ik wil trachten, u in uw eer te herstellen, graaf de Villeneuve? gaf Raffles ten antwoord.

— Als gij daarin slaagt, Mylord, dan...

De ongelukkige kon niet verder gaan, want tranen verstikten zijn stem.

Raffles legde bedarend zijn hand op den schouder van de Villeneuve en vervolgde:

— Gij moogt u niet zoo opwinden, want dat kan u slechts kwaad doen! En nu zullen wij u eens het middeltje ingeven, waarover ik zoo even sprak!

Hij had het medicijnkistje weder geopend en schonk uit een kristallen flacon eenige druppels in een zilveren lepeltje, hetwelk Brand was gaan halen.

Hij goot de druppels tusschen de lippen van den blinde en zeide:

— Ik denk dat u dat wel goed zal doen! Ik wikkel nu het fleschje in een papier en laat het in uw zak glijden — gij moet tweemaal per dag eenige druppels, maar niet meer dan vier innemen, en ik geloof u te mogen voorspellen, dat binnen een week die hevige hoestbuien tot het verleden zullen behooren! Neen, bedank mij niet — het heeft niets te betekenen! Zeg mij liever eens hoe de familie heet, die zich destijds over de kleine Jeannette ontfermd had!

— Luquet! Zij wonen op nauwelijks een kwartier afstand van mijn landgoed. De kleinste jongen zou u hun huis kunnen wijzen.

— Dan geloof ik dat ik voor het oogenblik niet meer behoef te weten! Ja toch — zeg mij nog dit, voor het geval die brave Duprez niet meer tot de levenden mocht behooren, of dat ik hem onmogelijk kan vinden, omdat hij vertrokken is. Hoe heette de kolonel, die den kriegsraad presideerde?

— Philippe Montaud!

— Wat was uw regiment ten tijde van dat vreeselijke voorval?

— Vierde divisie, 97e regiment Alpenjagers!

— Dat is voldoende! Met die gegevens toegerust zal ik er wel in slagen, een en ander te ontdekken! Het staat vast dat hier schurkerij

in het spel is! En nu naar den oogarts! Mijn vriend zal u begeleiden — en ik neem vast maatregelen voor onze kleine reis!

De Villeneuve stond op, tastte naar de hand van Raffles en drukte die alsof hij haar wilde verbrijzelen.

— Of gij moogt slagen of niet, Mylord — ik ben u innig dankbaar! Ik was op het punt in opstand te komen tegen het lot, ik meende dat geen sterveling meer omzag naar mij en naar mijn kind — ik dacht dat ik zou ondergaan in den maalstroom van deze reusachtige stad — en ik blijk mij te hebben vergist! Hoe zal ik u voor dit alles moeten danken?

— Door ér niet verder over te praten, graaf! viel Raffles hem in de rede. Het heeft werkelijk niets om het lijf en het is immers heel natuurlijk dat ik u mijn diensten aanbied, want gij zijt op dit oogenblik hulpeloos! Wanneer gij in het bezit zoudt zijn van uw oogen, dan zoudt gij immers zelf reeds lang getracht hebben, deze zaak tot klaarheid te brengen!

— Dat zou ik zeker, Mylord, dat verzeker ik u! Zijt gij nimmer een banneling geweest, Mylord?

— Misschien toch wel, graaf — al is het dan niet in de gangbare beteekenis van het woord! antwoordde Raffles op zachten toon. En nu op weg! Mijn vriend moet u weer hier heen teruggeleiden, want ik wil zoo spoedig mogelijk weten, wat de oogarts van uw geval te zeggen heeft!

— Hij zal mij misschien wel een zeer dure kuur voorschrijven! hernam Villeneuve op onzekeren toon.

— Mocht dat het geval zijn, dan behoeft gij u daar volstrekt niet ongerust over te maken — hij is een goed vriend van mij en ik zal wel een regeling met hem weten te treffen!

Hij gaf Brand een wenk en de jonge man verliet met den banneling en het meisje het vertrek.

Raffles echter nam de telefoon van den haak en waarschuwde Henderson den chauffeur, opdat deze aanstonds met de groote limousine zou voorrijden.

Daarna liet hij zich in een stoel vallen, stak een cigaret op en verzonk in diep nadenken.

Hij was er van overtuigd dat hier een ellendige intrige was afgespeeld, maar het doel daarvan was hem nog duister.

Ook begreep hij nog niet goed, wat er met de bezittingen van graaf de Villeneuve was gedaan.

Hij had er niet van gewaagd, dat zij geconfisqueerd waren en het meest waarschijnlijke was dus, dat erfgenamen het prachtige landgoed en het geld onder elkander hadden ver-

deeld.

Raffles betwijfelde echter of dit wel mogelijk was, alvorens de Villeneuve niet meer tot de levenden zou behooren.

Er verstreek ruim een uur en toen kwam de groote blauwe wagen aanrijden en hield voor het huis stil.

Brand stapte uit en hielp vervolgens de kleine Jeannette en de Villeneuve uitstappen.

Hij geleidde den blinde voorzichtig door het tuinhek en langs het smalle klinkerpad van den voortuin naar het huis, terwijl de auto verder reed.

Raffles verliet dadelijk de bibliotheekzaal en daalde de breede trap af naar de vestibule, om den Franschman reeds daar te kunnen begroeten.

— Welnu? vroeg hij, zoodra de beide mannen in het bereik van zijn stem waren en terwijl hij zich tot Brand wendde.

— Welnu, Mylord, de oogarts wil nog niet alle hoop prijs geven! Hij acht het echter belijst noodzakelijk, dat graaf de Villeneuve gedurende eenige weken onder zijn onmiddellijk toezicht blijft en zich dus in het oogengesticht laat opnemen waaraan hij verbonden is.

— Dat doet mij van harte plezier, graaf! riep Raffles uit. Wij moeten nu maar hopen, dat de oogarts niet bedrogen uitkomt — en ik ben er van overtuigd, dat gij in het tegenovergestelde geval de bittere teleurstelling als een man zult weten te dragen! Ik zou u dus willen aanraden, zoo spoedig mogelijk naar het oogengesticht te vertrekken. Moet ik u nogmaals herhalen, dat gij u nergens ongerust over behoeft te maken? Later kunnen wij alles wel regelen!

Ofschoon hij de grootste moeite deed om zich te bedwingen, kon de Villeneuve zijn ontroering niet meester worden en heete tranen vloeiden hem uit de oogen.

— Het moge u vergolden worden, Mylord, wat gij thans doet aan een man, die u volkomen onbekend was tot op heden — een vreemde deling nog wel!

— Franschen zijn voor niemand vreemden! zeide Raffles eenvoudig. Nu praten wij hierover niet langer. Gij blijft nu mij lunchen, deelt mij nog een en ander mede en dadelijk daarna nemen wij alle maatregelen, die noodig zijn voor uw opneming in het oogengesticht. En zoodra dat is afgeloopen, vertrek ik naar Frankrijk, in gezelschap van mijn secretaris!

— En — mijn kind — mijn Jeannette? vroeg de Villeneuve op zachten toon.

— Ik had haar gaarne willen medenemen, graaf — maar dat is bij nader inziens toch wat heel bezwaarlijk — want niemand kan zeggen welke mocilijkheden ons te wachten staan! Ik

zou u echter willen voorstellen, de kleine meid tijdelijk onder te brengen bij een van mijn pachters, een braven kerel, die bijna den geheelen duur van den wereldoorlog in uw land heeft gestreden en die een weinig Fransch brabbelt, voldoende om zich voor Jeannette verstaanbaar te maken!

— Oh, maar ik spreek al heel goed Engelsch, Mylord! riep het meisje uit, terwijl zij een hooge borst opzette.

— Des te beter, jongedame, zeide Raffles glimlachend. Mijn pachter heeft een paar zoons en ook een dochtertje, slechts een jaar ouder dan jij bent en ik ben overtuigd, dat je je daar uitstekend zult vermaken!

— En zal men goed voor papa zorgen? vroeg het meisje, met een voor haar leeftijd buitengewoon ernst.

— Zoo goed als het maar kan, Jeannette! antwoordde Raffles. Zou je graag naar buiten willen, — naar een heel groot huis met een moestuin er bij, een bosch, kippen en schapen, paarden en honden?

— Dolgraag, Mylord! antwoordde het meisje met schitterende oogen.

— Zij heeft al dien tijd aan mijn zijde geleefd, Mylord — en ik kon mijn lieveling helaas maar al te weinig de geneugten doen smaken waarop zij met haar jeugd recht had! zeide de Villeneuve zachtjes. Ik durfde nooit alleen op straat gaan in deze eindelooze huizenzee — zij was altijd naast mij. Ik deed geen stap of zij vergezelde mij — en van een vacantiereisje kon niets komen! Ik wil niet klagen — ik heb wel een anderhalf pond sterling per dag verdiend met mijn vioolspel — maar het kwam ook wel eens voor dat mijn kwaal mij een volle week thuis hield en dan werden de spaarpenningen weder opgeteerd!

— Aan dat alles zal nu spoedig een einde komen naar ik hoop! hernam Raffles, terwijl hij zijn arm onder dien van den Franschen graaf stak, teneinde hem naar de kleine eetzaal te geleiden.

— Ik hoop het, Mylord — al ware het slechts voor mijn kleine Jeannette! Menigmaal heb ik geheefd bij de gedachte aan wat haar toekomst zou zijn! Uitgestooten te zijn uit zijn eigen land — ik kan mij niets ergers voorstellen!

Onder het spreken waren allen de eetzaal binnengetreden en het viertal nam plaats rondom de kleine ronde tafel, waarop Gaston voor de lunch had gedekt.

De oude bediende trad een oogenblik later binnen, op den voet gevolgd door Henderson, die in dergelijke gevallen meestal de taak van tafelbediende vervulde.

Beiden trokken zich echter terug, zoodra de

shotels waren opgediend.

Het bleek dat de Villeneuve ondanks zijn vele jaren van armoede en een zwervend leven zijn beschaafde manieren nog niet had verleerd.

Ondanks zijn blindheid gedroeg hij zich als een echt edelman en ook Jeannette hanteerde mes en vork, als een echte kleine dame.

Men sprak natuurlijk over weinig anders dan over het raadselachtige geval met de beschuldigende brieven en ook de zonderlinge verdwijning van gravin Jeanne werd besproken.

— Hebt gij den brief soms nog, dien uw echtgenoot schreef?

— Ja, ik draag hem meestal bij mij — en toch schrijnt hij mij als een altijd geopende wonde!

— Gij zijt er vast van overtuigd dat die brief door niemand anders dan uw vrouw geschreven kan zijn! Ik bedoel natuurlijk — kende de man of de vrouw die u den brief moest voorlezen die hand?

— Duprez las hem mij voor — en hij verzekerde mij dat het de hand van mijn vrouw was.

— Gij hebt mij gezegd, dat gij op uw oppasser kondet bouwen?

— Als op een rots, Mylord! Nooit was er een eenvoudiger held, nooit was er een man die met het kalmste gezicht van de wereld zijn leven in de waagschaal stelde om het mijne te redden! Hij was het die mij, nadat de Duitsche granaat mij zwaar gewond ter aarde had geworpen, met minachting van de duizenden gevaren die hem bedreigden, naar onze eigen linies terug droeg — een afstand van bijna een halve kilometer! Ik vertrouw hem, zooals ik het mijzelf doe!

— Hij moet het handschrift van de gravin eenige keeren gezien hebben, om den brief aanstonds als door haar geschreven te herkennen?

— Hij bracht mij altijd de brieven, welke mijn vrouw mij tijdens den veldtocht schreef!

— Een vergissing is nochtans niet geheel en al uitgesloten? Ik wil zeggen — Duprez zou bijvoorbeeld niet in staat zijn om een zeer goede nabootsing van het handschrift van uw vrouw te onderkennen?

— Een nabootsing? herhaalde de Villeneuve langzaam. Mijn hemel — wat bedoelt gij daarmee?

— Ik bedoel op het oogenblik niets anders dan dat wij rekening moeten houden met de mogelijkheid dat die brief inderdaad niet door uw vrouw is geschreven! Gij hadt haar zeer lief — en ik zal wel mogen aannemen, dat zij uw liefde beantwoordde....

— Zij had mij lief, Mylord! antwoordde de blinde eenvoudig. Zij heeft zelfs de grootste bezwaren overwonnen om met mij te kunnen huren, want haar geheele familie spande tegen onze echtverbintenis samen!

— Welnu, dan lijkt het mij psychologisch bijna onaannemelijk, dat een liefhebbende vrouw aanstonds de schuld van haar man als vaststaande aanneemt, terwijl zelfs zijn oppasser aan die schuld geen geloof wilde hechten!

— Hij was de eenige, Mylord! hernam Villeneuve bewogen.

— Goed — maar hij was dan ook maar een vreemde — hij was een man! Uw vrouw echter had u lief en het zou niet meer dan natuurlijk hebben moeten zijn, dat zij tegen de geheele wereld uw onschuld zou hebben staande gehouden — als zij zich slechts de moeite had willen geven uit uw eigen mond te vernemen of gij de laaghartige daad gepleegd had, welke u ten laste werd gelegd! Ik erken echter dat dit alles slechts theorieën zijn en ik ben voor alles een man van de praktijk! Ik ga nu alles voor de opneming in het oogengesticht gereed maken — en dan zullen wij zelve uw dochttertje naar mijn pachter brengen!

— En gij blijft weigerachtig, om mij uw naam te noemen? vroeg de blinde op een toon van zacht verwijt.

— Als gij er dan zoo op staat om hem te vernemen — gij zijt in het huis van Lord William Aberdeen, gij zit tegenover hem en mijn secretaris, Charles Brand, heeft naast u plaats genomen! Zijt gij nu tevreden?

— Ik zal den naam nooit vergeten, Mylord! luidde het op eenvoudigen toon gegeven antwoord. Of ik weder ziende word of niet — uw naam zal tot mijn laatste snik in mijn gedachten gegrift blijven! En ik zeg het toeval, dat mij hedenmorgen den weg naar uw huis deed inslaan!

HOOFDSTUK IV.

DUPREZ, DE OPPASSER.

Vroeg in den morgen van den volgenden dag staken Raffles, Brand en de trouwe chauffeur James Henderson, het Kanaal over met de „Zee-meeuw”, een van de snelste en grootste motorbooten, waarover Raffles beschikte.

Eigenlijk is het woord oversteken hier niet geheel en al op zijn plaats, want Raffles voer het Kanaal van het eene naar het andere einde geheel door en volgde daarbij de scheepvaart-route van Calais naar Havre.

Hij rondde met zijn boot om vijf uur in den middag, na een reis van ruim tien uren, het eiland Ouessant, ter hoogte van Brest gelegen en voer toen de grillig gevormde zeeboezem binnen, waarin de Auhne zich uitstort.

Brest ligt op den Noordelijken oever van deze eigenaardig gevormde baai en hier was het, dat Raffles besloot, voorloopig het anker uit te werpen.

De douaneformaliteiten waren spoedig vervuld, want de drie mannen voerden slechts weinig bagage mee, die spoedig doorzocht was door de hoffelijke douane-beambten.

De drie reizigers gebruikten het middagmaal in een der hotels aan de prachtige, schilderachtige haven en bestelden daar ook een kamer voor den nacht.

Zij sliepen zeer vast en tamelijk lang en den volgenden morgen maakten Raffles en Brand bij hun kop koffie en knappende broodjes hun krijgsplan op.

— Wat doen wij eigenlijk het eerst? vroeg Brand.

— Het lijkt mij het allerbest, de verblijfplaats van dien Duprez op te sporen, want die brave kerel kan ons misschien inlichtingen geven, die van waarde zijn! Ik hoop half dat hij zijn eigen boerderij niet zal hebben verlaten, want dan is hij zeker goed op de hoogte van de dingen, die hier in den loop der jaren hebben plaats gevonden!

— En als hij eens vertrokken is — geëmigreed naar Amerika bijvoorbeeld?

— Dat zou jammer zijn — het zou mijn plannen bemoeilijken, maar ik zou ze daarom natuurlijk niet opgeven! Ik zou dan het eerst naar La Cornouille gaan en eens zien hoe de zaken daar staan! Dit is wel zeker — de Villeneuve had een bitteren vijand, die hem zelfs ten koste

van een lage misdaad uit den weg wilde ruimen en om zijn doel te bereiken voor geen enkel middel terugdeinsde. Wij moeten nu trachten te ontdekken wat het motief van dien haat kan zijn geweest!

— Of welk voordeel er aan verbonden kon zijn, de Villeneuve uit den weg te ruimen! riep Brand uit.

— Zeker — ook van dat gezichtspunt kan men de zaak beschouwen! De graaf was zeer rijk naar het schijnt — en zijn bezittingen moeten natuurlijk beheerd worden! Hij had ook een jonge en schoone vrouw — kortom, men kan zich hem denken als een man, die een ander in den weg stond! Ik vermoed echter, dat het niet zeer gemakkelijk zal zijn, te ontdekken, wie die ander in dit geval geweest kan zijn! Intusschen is misschien het toeval ons gunstig gezind! Wij gaan nog vanmorgen op onderzoek uit. Ik zal hier een goede auto trachten te huren, want met een trein bereikt men hier natuurlijk niet veel! Er loopt een lijn van Brest naar Le Mans en dan nog een zijlijntje naar Quimper — en dat is alles!

— Waar ligt La Cornouille ergens?

— Eenige kilometers ten Noorden van Landerneau, aan den voet van den Mont d'Arrée.

— En Landerneau?

— Met den trein legt men den afstand van 25 kilometer in 20 minuten af — en onze auto zal er wel niet veel langer over doen, naar ik hoop. Wij kunnen daar lunchen en ons onderzoek een aanvang doen nemen. In Landerneau is iedere week een groote markt en als Duprez in de buurt van La Cornouille nog altijd het landbouwberoep uitoefent, dan kan het niet anders of hij komt daar iedere week zijn producten afleveren en dan kan de marktmeester mij misschien wel nader inlichten! Ben je gereed?

— Ik ben onmiddellijk tot je dienst! antwoordde Brand, terwijl hij opsprong.

Henderson werd geroepen en de drie mannen gingen de stad in en hadden na eenig zoeken een garage gevonden, waarvan de eigenaar — naar hij verzekerde door het grootste van alle toevallen — juist een grooten, gemakkelijken en snellen toerwagen disponibel had.

Raffles betaalde zonder een centime af te dingen de hooge garantiesom, gaf zijn naam op,

liet den benzinehouder vullen, zette zijn handteekening in het daartoe bestemde register en reed weg, maar niet dan nadat Henderson als deskundige de auto nauwkeurig onderzocht had.

Pas nadat hij haar in allen deele betrouwbaar had bevonden, ging Raffles tot huren van het voertuig over.

Zij reden naar het hotel terug, waar zij waren afgestapt, Brand betaalde de rekening en deelde daarna de fooien uit en Henderson droeg de bagage naar de auto, achter welker stuurwiel Raffles reeds had plaats genomen.

Het bleek een gemakkelijk bestuurbare, zeer soepele en snelle Renault te zijn, welke de drie mannen nu in een flink vaartje den weg opvoerde die van Brest naar Landerneau leidt.

Het was een verrukkelijke dag, de struiken en heesters stonden reeds vol bloesem en in de takken der boomen jubelden de vogels hun lentelied.

Zij reden door een landschap, dat aantrekkelijk was door zijn afwisseling — nu eens wijnbergen, dan weder heuvels met dennen beplant, die dan weer overgingen in eidelooze weilanden, waarop de eigenaardige, vierkant gebouwde sterk gehoornde koeien van Bretagne graasden.

De weg was intusschen niet al te fraai, zooals in dit gedeelte van Frankrijk meer voorkomt, en hij had daarenboven tijdens den oorlog, sterk te lijden gehad door het geweldige verkeer der zware vrachtauto's. Zelfs nu was al die schade nog niet hersteld.

Raffles reed daarom niet al te snel, om de veeren zooveel mogelijk te sparen en hij deed dan ook bijna drie kwartier over den korsten weg.

Omstreeks half twaalf reed de auto het schilderachtig stadje Landerneau binnen.

Raffles reed door tot op het groote marktplein en daar werd de auto voorloopig gestald in de garage van het grootste hotel van het stadje.

Daar men nog tijd in overvloed had, alvorens de lunch gebruikt zou worden, besloot Raffles aanstonds op onderzoek uit te trekken.

Van den vriendelijken hotelhouder vernam hij den naam van den marktmeester en ook diens adres.

Hij ging den ambtenaar opzoeken, vond hem in een soort kantoortje, dat met een smal raam op het marktplein uitzag en vroeg hem naar Duprez.

— Is het de Duprez van „La Cornemuse” — Duprez met een Z? vroeg de marktmeester.

— Ligt La Cornemuse dicht bij La Cornouille? was de wedervraag van Raffles.

— Een kwartier uur gaans er vandaan, mijnheer!

— Dan is het de Duprez, dien ik zoek!

— Als dat zoo is, dan behoef ik mijn marktregister niet eens na te slaan — ik ken hem heel goed! Een beste kerel en een grappenmaker — een man die altijd prompt betaalt wat hij koopt, die van een goed glas wijn houdt, zonder ooit dronken te zijn en die zijn jonge vrouw verafgoot! Kent gij hem als ik vragen mag?

— Neen mijnheer! antwoordde Raffles glimlachend! Ik ken hem niet, maar ik hoop hem te leeren kennen! Apropos, misschien wilt gij wel zoo vriendelijk zijn, mij nog een paar andere vragen te beantwoorden, nu ik toch hier ben!

— Vraag mij wat gij wilt, mijnheer en als ik kan zal ik u gaarne antwoorden!

— Welnu dan — zijt gij misschien een weinig bekend met de toestanden op La Cornouille?

— Dat zou ik meenen! Verscheidene pachters komen hier iedere week met hun karren om hun groenten en hun vee te venten en die brengen natuurlijk nieuwtjes mee! En zij schreeuwen hard genoeg, dat verzeker ik u!

— Prachtig! Dan zullen zij misschien ook wel eens iets over gravin Jeanne de Villeneuve geschreeuwd hebben?

Dadelijk betrok het gelaat van den marktmeester en hij keek Raffles zelfs een weinig wantrouwend aan.

— Die naam is geen al te goede introductie voor u, mijnheer? zeide hij toen op een toon, waarin minachting klonk. Kent gij hem misschien? Maar wat praat ik — hij is immers verbannen, de landverrader!

Raffles keek den marktmeester een oogenblik strak aan, maar hij verried niets van hetgeen er in hem omging en vervolgde kalm:

— Ik spreek niet over den graaf — ik heb het over de gravin, die toch in ieder geval niet verantwoordelijk kan worden gesteld voor wat haar echtgenoot misdreef!

— Zij woont in Brussel! antwoordde de marktmeester kortaf.

— In Brussel? Dus niet op het landgoed? Wie beheert dat dan?

— De jonge Maitrot de Villers!

— Wie is dat?

— Wie zou het zijn? Natuurlijk een zoon van den ouden de Villers! antwoordde de marktmeester brommig.

— Familie van de Villeneuves?

— Een verarmde zijtak — als het familie is, dan is het heel verre familie! Maar in ieder geval heeft Raoul de Villers recht om er te zijn, zoo lang het vonnis van den kriegsraad

niet herroepen wordt — en dat wordt het natuurlijk nooit.

— Misschien! zei Raffles kortaf.

De marktmeester keek hem met groote oogen aan en herhaalde toen:

— Misschien? Wat wilt ge daarmee zeggen? De schuld van graaf de Villeneuve staat toch vast?

— Misschien! zeide Raffles voor de tweede maal. Niets is geheel zeker op deze wereld, waarde heer! Zoo, zoo — Raoul de Villers beheert dus het landgoed. Hij int natuurlijk ook de pacht?

— Dat spreekt vanzelf! Hij is tijdelijk heer en meester en hij stuurt de gravin ieder kwartaal zijn afrekening. Zij heeft namelijk geweigerd, nog een voet op La Cornouille te zetten — en als ik een vrouw was, dan zou ik in haar plaats hetzelfde doen! Een landverrader — bah!

En ten teeken van zijn verachting spoopte de marktmeester uit het openstaande raam en het had niet veel gescheeld of hij had een breedgeschouderd man met een rond, opgewekt gelaat getroffen, die juist voorbijliep.

Deze wendde zich half lachend, half boos door het openstaande venster naar den marktmeester en zeide:

— Zeg eens, mijnheer Grisot — is u soms bezig u te oefenen in het slingeren van handgranaten?

— Neem me niet kwalijk, mijn waarde Duprez — ik had je niet zien aankomen! stamelde de marktmeester, blijkbaar een weinig verlegen.

De man wilde reeds met een lach verder gaan, toen Raffles haastig op het venster toetrad. Hij had den naam van den man gehoord en zeide:

— Neem me niet kwalijk, goede vriend, dat ik een vraag tot u richt — maar ik zou heel graag weten, of gij de Duprez van La Cornemuse zijt!

— Dat ben ik, mijnheer en ik geloof dat ik daar trots op mag zijn! antwoordde Duprez en hij keek Raffles met zijn lachende bruine oogen onderzoekend en ook wel een weinig verbaasd aan.

— Dan zult gij mij een zeer groot genoegen doen, als ge mij slechts vijf minuten te woord wilt staan!

— Een handelszaak? vroeg Duprez met een knipoogje. Varkens opkopen?

— Neen vriend — ik ben geen veehandelaar! antwoordde Raffles glimlachend. Het betreft 'n hoogst ernstige zaak, liet hij er op fluisterenden toon op volgen. En ik ben het toeval dankbaar dat u juist hierheen bracht!

Duprez scheen even te aarzelen en zeide toen:

— Ik heb eigenlijk een afspraak met een afnemer in de stad — maar vijf minuten kunnen er wel af! Ik moet bekennen dat ge mij nieuwsgierig hebt gemaakt, want voor zoover ik weet heb ik u in mijn geheele leven nog niet gezien.

— Dat is ook niet goed mogelijk, vriend Duprez! hernam Raffles. Wacht, ik kom bij u!

Hij bedankte den marktmeester, verliet diens kantoor en voegde zich bij Duprez, met wien hij langzaam voortliep in de schaduw van de groote olmen, die het plein omzoomden, waar het op het oogenblik tamelijk stil was.

Na eenige seconden te hebben nagedacht begon Raffles:

— Ik kan mij voorstellen dat gij zeer verbaasd zijt, mijn waarde Duprez, maar als gij slechts even naar mij wilt luisteren, zal het u heel spoedig duidelijk worden wat ik van u verlang — gij moet ook volstrekt niet schrikken of ongeduldig worden — maar ik heb niet later dan gisteren uw vroegeren kapitein, graaf Reynaud de Villeneuve gesproken!

Ondanks Raffles' waarschuwing maakte Duprez bijna een luchtsprong en gaf 'n schreeuw die een troep musschen op tien meters afstand verschrikt uit elkander deed stuiven.

Toen greep hij de hand van Raffles en drukte die met zooveel kracht dat de ander er een pijnlijk gezicht van trok en riep, heesch van aandoening:

— Gij hebt den kapitein gesproken? Gij hebt hem gezien? Waar — wanneer? Hoe is het met het kleine engeltje, met jonge juffrouw Jeanette? Is de kapitein gezond? Waarvan leeft hij? Mijn hemel — het is of mijn hoofd als een smidse hamert! Mijn brave kapitein! Neem me niet kwalijk — ik heb mij zelf toch niet kunnen bedwingen naar het schijnt! Ik zal kalm zijn — ik zal u rustig laten praten!

De brave kerel had een vuurroode zakdoek te voorschijn gehaald, wischte er zijn voorhoofd mee af en propte toen het voorwerp in zijn sterke handen samen.

Hij hield de oogen neergeslagen — dat was zeker om de tranen te verbergen, die hij er onweerstaanbaar in voelde opstijgen.

— Ik heb hem te Londen gesproken, vriend Duprez, begon Raffles. Hij is gezond — tenminste naar omstandigheden redelijk wel! De kleine Jeannette is al een heel dametje geworden en begeleidt hem altijd door de stad....

— En waar leeft hij van?

— Hij speelt viool!

— Wat? Op straat — als een bedelaar? riep Duprez op een toon van ontzetting uit, terwijl

hij Raffles bij den arm greep.

— Ja, mijn vriend! antwoordde Raffles op zachten toon. Hij is blind, wat je natuurlijk ook weet — en hij wist geen ander middel om zijn brood te verdienen!

Duprez bekommerde zich nu blijkbaar volstrekt niet meer om de tranen die hem overvloedig over de wangen stroomden en snikkend zeide hij:

— Gij ziet mij weenen als een klein kind, mijnheer — maar ik schaam er mij niet voor!

Gij hadt hem moeten kennen — zoo fier, zoo knap — een model voor 'n schilder! En eindeloos goed, mijnheer — eigenlijk veel te goed en te toegevend voor mij, want de onhandigheden die ik beging, zijn niet te tellen! Sprak hij — neen, ik moest het liever niet vragen — —

— Vraag het maar wel, Duprez! moedigde Raffles hem glimlachend aan.

— Sprak hij nog over mij?

— Hij sprak over je, Duprez en in bewoordingen, die je goed zouden hebben gedaan, als je ze had kunnen hooren! Hij sprak over je als over den dappersten en braafsten kerel dien hij bij het regiment gekend had!

— God zegene hem! mompelde Duprez voor zich heen en hij kneep zich zelf met geweld in den arm, om niet opnieuw in snikken los te barsten.

Toen vermande hij zich en vroeg, glimlachend door zijn tranen:

— Hoe ging het, mijnheer? Hoe is het mogelijk dat gij geweten hebt, wie hij was?

— Ik wist het niet — ik heb het hem eenvoudig gevraagd! antwoordde Raffles.

En nu deelde hij den braven kerel in weinige woorden mede wat er twee dagen te voren te Londen was voorgevallen en wat hij den graaf beloofd had.

— Ik heb altijd gezegd dat hij onschuldig was, dat hij met die geheele vervloekte zaak onmogelijk iets uitstaande had kunnen hebben, al zaten alle zakken van zijn uniform propvol bewijzen van het tegendeel! Ja, ik geloof zoo-
waar dat ik het niet geloofd zou hebben, zelfs al had hij het zelf bekend! Hij, zoo dapper, zoo edelmoedig, altijd de eerste in den aanval en de laatste om terug te trekken — hij een landverrader? Ezels en gekken, die het durven volhouden! En nu zwerft hij daar in den vreemde en haalt op straat zijn kostje op met viool spelen! Had ik toch maar mijn oorspronkelijk plan gevolgd — had ik mijn boerderij er maar aan gegeven en was ik hem maar gevolgd naar Londen — mijnentwege naar Kaapstad! Ik zou over hem gewaakt hebben, ik zou voor hem hebben gewerkt — al weet ik zeker dat hij het toch niet zou hebben toegestaan. En nu wilt gij, mijnheer, dat ik u behulpzaam ben om wat gij een raadsel noemt op te lossen?

— Ja, Duprez — daarvoor ben ik hier gekomen! Ik hoop dat je me zult kunnen bijstaan! Je herinnert je toch zeker nog alles uit dien tijd?

— Of ik het mij herinner? Al zou ik honderd jaar worden, dan zou ik u nog op mijn sterfbed alles haarfijn kunnen vertellen!

— Des te beter — dan neem ik je nu dadelijk mede en je doet je verhaal aan mij en aan mijn beide metgezellen!

HOOFDSTUK V.

HET ONDERZOEK NEEMT EEN AANVANG.

Duprez maakte eerst zijn zaken met zijn afnemer in orde en hij kwam tegen het uur van de lunch in het hotel „De Drie Muskietiers”, waar Raffles en zijn beide reisgenooten hun intrek hadden genomen.

Duprez werd uitgenoodigd om aan de lunch deel te nemen, welke Raffles op zijn kamer had laten opdienen.

En toen het dessert was opgedragen begon Raffles met zijn vragen.

— Begin maar eens, vriend Duprez, met een goede sigaar op te steken en zeg mij dan eens, of je het adres van gravin de Villeneuve in Brussel bekend is!

— Ik weet alleen dat zij aan de Avenue Louise woont, Mylord! antwoordde Duprez. 't Nummer kan ik u echter niet zeggen.

— Nu, dat zal wel zijn uit te vinden! Je hebt haar zeker nooit meer gezien, nadat zij La Cornouille verlaten had?

— Neen Mylord!

— Ken je persoonlijk de familie Luquet, bij wie de klein Jeannette werd opgenomen?

— Dat zou ik meenen! De oude Luquet is een oom van moeders zijde van mij!

— Des te beter! Wonen die nog altijd in de streek?

— Nog altijd!

— Hoe lang ben je bij kapitein de Villeneuve in dienst geweest?

— Van 1 Augustus 1914 af, Mylord!

— Dan zul je er misschien wel van op de hoogte zijn, of hij persoonlijke vijanden had?

— Vijanden — de graaf? zeide Duprez met een ongeloovig gezicht. Maar dat is onmogelijk, Mylord! Hij was de goedheid zelf, zeg ik u — hij had niet anders dan vrienden!

— Maar kan hij niet den naijver hebben opgewekt van dezen of genen? Men zegt dat mevrouw de gravin zeer schoon was. Kan hij wellicht een medeminnaar hebben gehad?

Duprez scheen zijn hersens tot het uiterste in te spannen en toen kwam er plotseling een uitdrukking op zijn goedig gezicht, die Raffles de overtuiging schonk, dat hij wellicht opnieuw 'n stap in de goede richting had gedaan.

— Ik ken iemand, die al voor het huwelijk van mademoiselle de Guernaut een goed oogje

op haar had en haar naliep — als het mij veroorloofd is, die uitdrukking te gebruiken. Hij had echter niet de minste kans om te worden verhoord — want zij kon hem niet luchten of zien!

— De naam van dien afgewezen minnaar?

— Raoul Maitrot de Villers!

— De verre verwant die het landgoed beheert?

— Dezelfde!

— Wie heeft hem daartoe eigenlijk aangesteld?

— Wel, dat deed hij zichzelf! Er was niemand anders, dat is de zaak! Er is nu in den oorlog een broeder van mijnheer den graaf gesneuveld — en dat was de eenige dien hij had. En nog heel wat meer familieleden zijn op het slagveld gebleven — Raoul de Villers was de eenige die in de termen viel, om, wanneer mijnheer de graaf er niet meer mocht zijn, het landgoed te beheeren.

— Kent gij hem persoonlijk?

— Dat is te zeggen — zooals een pachter zijn landheer kent!

— Gij zijt dus een pachter van hem? vroeg Raffles verwonderd. Ik dacht dat gij een zogenoemde heerboer waart!

— Zoover heb ik het nog niet gebracht Mylord! zeide Duprez hoofdschuddend. Ja als mijnheer de graaf hier nog den scepter had gezwaaid, dan zou hij mij wel hebben toegestaan de boerderij te koopen, tegen niet al te veel geld — maar mijnheer de Villers is een kwade pier, als ik het zoo maar eens mag uitdrukken!

— Gehuwd?

— Neen, hij is vrijgezel!

— Hij weet natuurlijk waar de gravin zich ophoudt?

— O ja, heel goed! antwoordde Duprez meesmuilend. Ik weet zeker dat hij haar menigmaal gaat opzoeken — hij schijnt nog altijd het plan niet te hebben opgegeven haar tot zijn vrouw te maken!

— Maar dat kan hij toch onmogelijk, zolang de gravin niet wettig van haar man gescheiden is! riep Brand verwonderd uit.

— Natuurlijk niet, mijnheer, maar daar legt hij het juist op aan! Gij kijkt mij verwonderd

aan en vraagt u zeker af hoe ik dat kan weten, maar zijn kamerbediende is een babbelaar en laat meer los dan hij eigenlijk moest doen!

— En gelooft gij dat hij succes heeft met zijn pogingen, om de gravin tot een scheiding te bewegen?

— Niet in het minst, Mylord! Hij kon even goed tegen de steenen redeneeren! De gravin moet hem zelfs al een paar malen verzocht hebben, haar zijn bezoeken te besparen, maar hij blijft weigerachtig — hij dringt haar nog altijd zijn gezelschap op!

Geloof je dat de gravin recht kan laten gelden op de bezitting en op het fortuin, wanneer haar man kwam te sterven?

— Wel neen, Mylord! riep Duprez verbaasd uit. Weet gij dan niet, dat de bezitting van den graaf en zijn fortuin door den Staat met beslag zijn gelegd? Dat vormt een deel van zijn straf! Bij zijn dood komen zij aan mijnheer de Villers! De graaf had nog geen tijd gehad om een testament ten gunste van zijn vrouw te maken, die dus slechts een gering deel voor zichzelf kan opeischen — en al had hij dat wel gedaan, dan zou de beslissing van den kriegsraad dat testament toch ongeldig hebben gemaakt! Mijn arme meester is straatarm — en de gravin is er niet veel beter aan toe!

— Maar de marktmeester zeide, dat de Villers haar geregeld ieder kwartaal een afrekening zendt! riep Raffles uit.

— Het is me de afrekening wel! zeide Duprez spottend. Iedere drie maanden tien duizend Belgische francs — denkt gij dat zij daar behoorlijk van kan leven in Brussel? En ik geloof dat hij die ook niet zou zenden, als zij er geen recht op kon laten gelden, want hij is zoo gierig als Harpagon.

— Waar leeft zij dan toch in 's hemelsnaam van? Men kan toch in Brussel van 40.000 francs per jaar onmogelijk bestaan? merkte Brand op.

— Zij had nog wat juweelen, die haar persoonlijk eigendom waren en van de opbrengst kon zij het nog wel een tijdje uitzingen!

— Weet zij dat haar echtgenoot blind is?

— Nu weet zij het — maar daar zijn maanden over heen gegaan!

— Hoe is het mogelijk? Las zij dan in het geheel geen couranten? Heeft zij niet gelezen van het proces tegen haar man?

— Dat moet wel zoo zijn, want ik heb mij laten vertellen, dat het bericht van zijn veroordeeling haar als een donderslag trof.

— Gij hebt er zeker niet het flauwste besef van, waar zij kon vertoeven, toen gij met uw meester vier dagen na de uitspraak van het

vonnis op La Cornouille kwaamt?

— Ik begreep er evenmin iets van als mijn arme kapitein, Mylord! Het was ons een raadsel — en dat is het nu nog voor mij!

Raffles bleef eenigen tijd in gedachten verzonken voor zich uitstaren en hernam toen:

— Hoe oud is mijnheer de Villers ongeveer?

— Een jaar of vijftig!

— Heeft hij in den oorlog meegestreden?

— Jawel — met een blauw potlood! antwoordde Duprez minachtend. Hij was hij de censuur — een pennelikker!

— Bij de censuur? riep Raffles op levendigen toon. Zeg mij eens — bij welk regiment stond hij?

— Bij het 97e Alpenjagers!

— Dus bij hetzelfde regiment als graaf Villeneuve en gij zelf? riep Raffles opgewonden.

— Ja zeker! Maar ik zeg u dat wij hem heel weinig te zien kregen — want wij lagen altijd in de loopgraven, met nu en dan een paar dagen aflossing — en hij zat maar in zijn kantoortje, las brieven na en werkte met zijn blauw potlood!

— Wel wel — dat is heel belangwekkend! bromde Raffles. Alle brieven die er binnenkwamen of uitgingen van het regiment moesten dus zijn kantoor passeeren?

— Zoo is het, Mylord! En ik verzeker u, dat er geen snippertje met twee letters er op aan zijn aandacht ontsnapte. Maar gevochten heeft hij nooit, daar durf ik een eed op doen!

— Waar was hij, toen het proces tegen den graaf gevoerd werd?

— Altijd op dezelfde plek. Maar mag ik weten waarom gij mij dat alles vraagt, Mylord?

— Omdat — ik geloof wel dat ik je kan vertrouwen, vriend Duprez?

— Dat kunt gij, Mylord.

— Nu dan, omdat ik ernstige vermoedens koester, dat mijnheer Raoul de Villers in deze zaak een verradersrol heeft gespeeld! Het is mogelijk dat ik mij vergis, en dan zal ik de eerste zijn om dat openlijk te erkennen. Maar ik moet wel vreezen, dat mijn vermoedens bevestigd zullen worden! Wanneer men alle oplossingen op een na heeft moeten verwerpen, dan kan het niet anders of die eene is de juiste! Maar toch — ik zou niet gaarne op losse gronden oordeelen — en daarom ben ik voornemens de zaak nauwkeurig te onderzoeken! Weet gij ook, mijn waarde Duprez, of er een goede verstandhouding heerschte tusschen uw kapitein en mijnheer de Villers?

— Voor zoover ik kan gaan, Mylord, gingen zij vriendschappelijk met elkander om, maar ik herhaal u, dat zij elkander maar weinig te zien

kregen.

— Wist de graaf, dat de Villers vroeger zijn vrouw het hof had gemaakt?

— O ja, maar hij lachte er wat om! Hij wist wel, dat hij op haar trouw als op een rots kon bouwen!

— Geloofst gij dat ik nu op dit uur mijnheer de Villers op La Cornouille zou aantreffen?

Duprez raadpleegde zijn horloge en antwoordde:

— Als gij u wat haast, zult gij hem zeker wel vinden!

— Zoudt gij ons als gids willen dienen?

— Ik verlang niets liever, Mylord — ik heb mijn wagen en paard bij mij — het is nauwelijks een half uur van Landerneau.

— Dan zult gij voor ons uit moeten rijden, want wij hebben een auto! zeide Raffles glimlachend.

— Zooveel te beter, Mylord — want om u de waarheid te zeggen is mijn wagentje wel geschikt voor mijn harde botten, maar voor deftige menschen als gij zijt, is het toch niet je ware!

Men zou aanstonds opbreken en Brand ging den hotelhouder verzoeken, hun kamers ook voor dien nacht voor hen in gereedheid te houden.

Duprez ging zijn wagen en paard uit den stal halen en Henderson kwam met den reiswagen voorrijden.

Eenige minuten later was men onderweg naar La Cornouille.

En Raffles scheen slechts weinig oog te hebben voor het fraaie landschap, hetwelk zich aan zijn oogen voordeed, maar dacht ingespannen na.

Toen wendde hij zich tot Brand met de opmerking:

— Ik gaf er heel wat voor, als ik eens verschillende personen kon ondervragen, die tijdens het proces bij het 97e regiment Alpenjagers hebben gediend en zoowel kapitein de Villeneuve als dien de Villers goed gekend hebben. Men spreekt van het wantrouwen, dat tegen den kapitein gerezen was. Als dat wantrouwen volstrekt geen reden van bestaan had, omdat de Villeneuve volkomen onschuldig was, dan is het duidelijk, dat men dat wantrouwen kunstmatig heeft gewekt! En als de Villers dat gedaan heeft, als die de rol van een Judas heeft vervuld — dan moet dat nog te bewijzen zijn, dunkt mij!

— Lastig, Edward — heel lastig! zeide Brand hoofdschuddend. De laster is ongrijpbaar — zijn oorsprong valt meestal in het geheel niet aan te wijzen! De volksmond zegt het zoo raak: „Wie

het gedaan heeft, ligt op het kerkhof!” Ik erken echter dat het niet zonder waarde zou zijn, als je er in kon slagen, eenige collega's van de Villeneuve op te sporen. Wat ben je nu eigenlijk van plan op La Cornouille te doen?

— Dat is mij zelf nog duister! Ik zou gaarne dien Villers eens willen bestudeeren, maar ik weet eigenlijk niet goed welke reden ik kan aanvoeren om hem te bezoeken! Een vermoeding is in dit speciale geval niet bruikbaar, omdat ik nu eenmaal mijn spel geheel heb blootgelegd en reeds verscheidene lieden weten dat de man, die deze zaak wil ophelderen, Lord William Aberdeen is. Het moet echter ook zonder vermoeding kunnen gaan! En ik zal voorzichtig moeten optreden, want lieden die in staat zijn tot zulk een schurkenstreek, zijn uiterst sluw en ook zeer gevaarlijk! De Villers had er natuurlijk op gerekend, dat kapitein de Villeneuve ter dood zou worden veroordeeld — hij kon bij zijn berekening niet vooruit hebben gezien, dat diens blindheid hem voor den dood door den kogel zou vrijwaren!

— Zeg dat je een huis gekocht hebt in de buurt en maak als aanstaande buurman een beleefdheidsvisite!

— Dat kan ik doen — er blijft ook trouwens weinig anders over! Het is echter te betreuren, dat ik op die wijze niet in staat zal zijn, zooals ik eigenlijk voornemens was, het inwendige van zijn secretaire eens aan een nader onderzoek te onderwerpen! Wie weet wat men daar in zou kunnen ontdekken!

— Weet je wat me daar in valt, Edward?

— Laat eens hooren!

— De Villeneuve werd beschuldigd van verstandhouding met den vijand! Natuurlijk moet hier sprake zijn geweest van een bepaald persoon! Welnu, tracht den Duitschen majoor te vinden, met wien de Villeneuve in betrekking zou hebben gestaan en zeg hem, dat er hier een menschenleven op het spel staat — meer zelfs nog! Het gaat hier om de eer van een fatsoenlijk man!

Raffles haalde de schouders op en zeide:

— Je gelooft toch zeker zelf niet dat die Duitsche majoor nog tot de levenden behoort? Zoo dom is de Villers natuurlijk niet geweest! Hij zal wel van een der Duitsche gevangenen hebben vernomen dat de majoor gesneuveld was — en de dooden klappen niet!

— Dat is waar — daaraan had ik niet zoo spoedig gedacht! zeide Brand op teleurgestelden toon. Het zou een domme streek van de Villers geweest zijn, want hij moest er toch op rekenen dat het gerucht van het proces tot over de Duitsche loopgraven zou doordringen en dat

de Duitsche majoor in kwestie zich geroepen zou voelen, een eerlijken vijand van den kogel te redden door de waarheid te zeggen. Er waren zelfs in tijd van oorlog middelen in overvloed om dat kenbaar te maken.

Een oogenblik zwegen de beide vrienden en toen hernam Raffles weder:

— Misschien kon een nachtelijk bezoek er op gewaagd worden! Wie weet valt er onder de papieren van de Villers iets te ontdekken, wat als een aanwijzing van zijn schuld kan worden beschouwd — al is het dan niet zeer waarschijnlijk! Wanneer men er de Villers niet toe kan brengen, te bekennen dat hij zelf de beschuldigende brieven in den dolman van kapitein de Villeneuve heeft gestopt, dan zie ik zelf niet goed in, hoe wij een herziening van het proces tot stand kunnen brengen!

— Misschien heeft hij wel medeplichtigen gehad, Edward!

— Dat overwoog ik zoeven ook en daarop is mijn hoop gevestigd! riep Raffles uit. Medeplichtigen kunnen tot spreken worden gedwongen!

— En misschien is het wel aan te toonen, dat hij met opzet, als chef van de censuur van zijn regiment, brieven van of aan den kapitein heeft onderschept!

— Ook dat moeten we beproeven! hernam Raffles. Maar daar zijn we reeds aan het doel van onzen tocht, naar ik geloof.

Duprez had zich namelijk op het houten bankje van zijn tweewielige boerenkar omgekeerd en wees met zijn zweep naar een zeer

fraai heerenhuis in den stijl van het begin der 18de eeuw en de beide vrienden begrepen, dat dit La Cornouille moest zijn.

Duprez hield zijn paard in en Henderson bracht de auto tot staan.

— Hier zullen onze wegen zich moeten scheiden, Mylord! riep Duprez en hij wees op een breed, uitstekend onderhouden grintpad, aan weerszijden door een breeden grasberm omzoomd dat naar het landgoed voerde. Gij moet dien weg volgen en hebt dan binnen vijf minuten het groote toegangshek bereikt. Ik echter moet rechtsaf slaan! Zie, dat rookwolkje daar-ginds, boven de boomen! Dat stijgt uit den schoorsteen van mijn huis — mijn kleine Marianne is zeker al druk bezig voor het middagmaal! Wanneer gij mij nog iets te vragen hebt, Mylord — ik ben na zeven uur gaarne weder tot uw dienst, maar nu moet ik hard aan het werk op den akker.

— Ik weet niet of ik nog gelegenheid zal hebben, je vandaag te bezoeken, brave Duprez, maar het spreekt van zelf, dat wij nog niet van elkander af zijn! gaf Raffles ten antwoord. Ik heb je nog voor verschillende dingen noodig — en ik reken op je hulp! Tot ziens dus!

Hij drukte den braven boer krachtig de hand, die van zijn wagen was gekomen en zeide daarop tot Henderson:

— Rijd op James! Volg dat grintpad!

De auto stelde zich weder in beweging en stond vijf minuten later stil voor een monumentaal, door een meesterhand gedreven hek.

HOOFDSTUK VI.

DE LONT WORDT AANGESTOKEN.

Omstreeks een half uur later reed de auto in snelle vaart weder naar Landerneau terug en werd weder in de garage van het hotel „De Drie Muskieters” gestald.

Raffles en Brand begaven zich dadelijk naar hun kamers en daar begon de jonge man:

— Wat denk je nu eigenlijk van de Villers? Je hebt gedurende den rit geen tien woorden gesproken.

— Dat moet je me maar niet kwalijk nemen, Brand — mijn gedachten waren zeker geheel bij de zaak, die ons bezig houdt. Je vroeg me wat ik van de Villers denk? Wel, een man met uiterst hoffelijke omgangsvormen, een en al glimlacht, elegant en geestig — en zoo gevaarlijk als een giftslang! Glad en behendig, sluw en lastig te vangen! Ik heb met zorg zijn oogen bestudeerd — het zijn de echte oogen van den man, die voor geen enkel middel terugdeinst, om zijn doeleinden te bereiken!

— Intusschen heeft dit bezoek ons niet veel verder gebracht, want wij hebben over niets anders gesproken, Edward, dan over je voornemens om hier in de buurt een landgoed te koopen!

— En toch geloof ik niet dat ons bezoek geheel en al vruchteloos is geweest! Want — ik meen dat ik het huis wel zou kunnen uitteekenen, dat Villers ons met zooveel tros liet bewonderen! En dat kan mij nog wel van pas komen!

— Wat ben je nu voornemens?

— Over tien minuten vertrekken wij naar Brussel, Brand. Met de auto is het zeer gemakkelijk in acht uren te doen. Ik wil met gravin de Villeneuve spreken — zij moet mij zeggen, of zij inderdaad den brief heeft geschreven — die de kloof tusschen haar en haar echtgenoot schijnbaar ondempbaar maakte. Is dat niet het geval — en ik ben er reeds bij voorbaat van overtuigd — dan kan niemand anders dan de Villers dien brief geschreven hebben!

De beide vrienden verfrischten zich wat en nadat de benzinevoorraad van de auto weder was aangevuld, nam Raffles achter het stuurwiel plaats, terwijl Brand naast hem ging zitten.

Henderson, die hier den weg nog niet al te goed kende, zou den tijd zoo goed mogelijk trachten door te brengen met een lange wandeling in de omstreken.

Het was drie uur in den middag, toen de auto den 600 kilometer langen weg naar Brussel begon.

Zelfs wanneer er zeer snel gereden werd, behoefde Raffles er dus niet op te rekenen, dat hij vroeger dan omstreeks elf uur in den avond zou aankomen.

Hij kende echter voortreffelijk den weg in dit gedeelte van Frankrijk en behoefde voor een verdwaling niet te vreezen.

Over Morlaix en St. Briëtte bracht hij de auto naar Dinant en van daar ging het over het in den oorlog zwaar geteisterde stadje Flers, over Rouen en Amiens naar de Belgische grens.

Bij Condé werd de grens overgestoken.

Het was toen negen uur in den avond.

De douanebeambten hadden de auto spoedig nagezien en nadat Raffles de gebruikelijke garantiesom had moeten storten, kon de wagen zijn weg vervolgen.

Om bij half elf reed het voertuig de Belgische hoofdstad binnen en hield stil voor het Hotel de la Promenade, dat een zeer groote garage heeft en waar het nachtpersoneel dadelijk ijverig in de weer was, om de reizigers te ontvangen.

Niet zonder moeite wisten de beide vrienden zich een kamer te verschaffen en zij moesten genoeg nemen met een vrij klein hokje op de bovenste verdieping, want het reisseizoen was in vollen gang en alle hotels waren geheel bezet.

Raffles en Brand sliepen bijna onmiddellijk in na den vermocienden rit, maar toch zaten zij den volgenden morgen om acht uur reeds weder aan het ontbijt.

Toen zij het hotel een half uur later verlieten, wist Raffles nauwkeurig het nummer van het huis aan de Avenue Louise, hetwelk de gravin de Villeneuve bewoonde.

Een kellner had het hem weten te vertellen, die toevallig in de buurt van de gravin woonde.

De auto werd weder te voorschijn gehaald, vluchtig schoongemaakt en daarop zette Raffles zich weder achter het stuurwiel en reed binnen een kwartier naar de Avenue Louise.

Het bleek een oud heerenhuis te zijn, waar gravin de Villeneuve een toevlucht had gezocht en zij bewoonde er slechts de tweede verdieping van.

Toen de auto stil stond, vroeg Brand:

— Is het eigenlijk geen erg onbescheiden uur om bezoeken af te leggen?

— Het is misschien niet zeer geschikt voor beleefdheidsvisites — maar het betreft hier een ernstige zaak — en ik denk wel, dat de gravin

mij aanstonds zal ontvangen. Blijf hier zoolang op mij wachten — wij kunnen de auto niet onbeheerd laten staan!

Raffles ging op de huisdeur toe en belde aan.

Hij haalde een visitekaartje uit zijn zak, waarop hij reeds van te voren de woorden geschreven had:

„Lord Aberdeen verzoekt vriendelijk, bij mevrouw de gravin te worden toegelaten in verband met een zeer gewichtige aangelegenheid, die voor haar van groot belang is.”

De deur werd geopend door een chasseur, aan wien Raffles het kaartje ter hand stelde, met het verzoek, het onmiddellijk aan de gravin te willen brengen.

De knaap liet den bezoeker in een ouderwetsch gemeubeld, klein vertrek, wipte de trappen op en kwam reeds enkele minuten later weder beneden en verzocht Raffles, hem te willen volgen.

Deze besteeg op de hielen van den chasseur een breede, met een dikken looper belegde trap, volgde toen een gang, met zwaar eikenhout beschoten en stond toen stil voor een fraai gebeeldhouwde deur.

De chasseur maakte plaats voor hem, na de deur te hebben geopend en even later stond Raffles tegenover gravin Jeanne de Villeneuve, die zijn kaartje nog in de hand hield.

Zij was ongetwijfeld nog steeds een zeer schoone vrouw met haar zacht, als van goud gesponnen haar, waarmede de donkerbruine oogen wonderlijk contrasteerden, haar rijzige gestalte, haar gelaat met den zuiver ovalen vorm.

Het was echter maar al te duidelijk te zien dat deze vrouw zwaar geleden had — fijne rimpeltjes plooiden zich langs de mondhoeken en tusschen de prachtig geteekende wenkbrauwen.

Zij was reeds geheel gekleed, in een smaakvol maar zeer eenvoudig costuum.

Een oogenblik bleef zij Raffles nieuwsgierig en zwijgend aankijken en zeide toen met een diepe, melodieuze stem:

— Gij ziet mij wel eenigszins verbaasd over uw bezoek, Mylord! Gij zijt zonder twijfel een Engelschman — uw visitekaartje wijst het uit! En gij praat van een belangrijke zaak — ik kan mij echter volstrekt niet voorstellen, welke zaak in mijn omstandigheden voor mij nog van belang zou kunnen zijn!

— O ja, die zaak is er toch ongetwijfeld, gravin! zeide Raffles ernstig. Er is een zaak ter wereld, die u boven alles ter harte moet gaan! Moet ik haar nog noemen?

De gravin legde de hand op het hart en haar gelaat werd krampachtig vertrokken door de rilling die er over liep.

Zij trachtte iets te zeggen, maar slechts haar lippen bewogen, zonder dat er eenig geluid naar buiten kwam.

— Ik hoop dat gij sterk zult zijn, gravin — want wat ik u heb mede te deelen, al is het dan ook van blijden aard, zal u diep schokken!

— Van blijden aard? herhaalde de gravin en er kwam een bitter glimlachje om haar lippen spelen. Kan voor mij een bericht van blijden aard zijn, meent gij?

— Dat kan het, gravin — en gij zult dat zelf bevestigen, als ge mij hebt aangehoord! Ik ben een Londenaar — en in mijn stad heb ik uw echtgenoot ontmoet!

Jeanne de Villeneuve slaakte een gesmoorden kreet en liet zich zwaar op een stoel neervallen.

Zoo zat zij even met gebogen hoofd, volstrekt onbewegelijk, de kleine hand tot een vuist gebald op de knie rustend, een beeld van smart en vertwijfeling.

— Gij vraagt mij niet naar hem? vroeg Raffles op een toon van verwijt. Gij wilt niet weten wat hij te zeggen kan hebben gehad?

— Niet verder, Mylord! Gij martelt mij! riep de gravin uit. Ik weet immers wat hij gedaan heeft! Ik ben een Fransche vrouw — ik heb bitter geleden onder den geesel van den oorlog — en het denkbeeld dat mijn man — dat de man dien ik zoo innig had liefgehad — zijn land heeft kunnen verraden — het is meer dan ik kon dragen!

Raffles was op haar toegetreden en zeide nu met een stem, die van nauwelijks bedwongen aandoening trilde:

— Ik geloof dat gij veel aan uw echtgenoot zult hebben goed te maken, gravin — want gij hebt hem zwaar onrecht aangedaan!

Jeanne de Villeneuve hief met een ruk het hoofd op en keek Raffles met een verwilderden blik aan.

— Wat meent gij met die woorden, Mylord? In welk opzicht zou ik hem groot onrecht hebben kunnen aandoen?

— Gij hebt hem voor schuldig gehouden — gij hebt het mogelijk geacht, ja zelfs als vaststaand, dat een man van de edele inborst van uw echtgenoot zulk een afschuwelijk misdrijf kon hebben gepleegd! Welnu, ik zeg u dat hij niet schuldig is! Nooit heeft hij zijn land willen verraden — hij heeft er zelfs niet aan gedacht!

De ongelukkige vrouw werd bleeker dan een laken en begon over haar geheele lichaam te sidderen.

Zij wilde opstaan, maar viel machteloos weder op haar stoel terug.

Toen barstte zij uit:

— Houd mij niet voor slechter dan ik ben, Mylord! De hemel alleen weet hoe ik geworsteld heb tegen mijn eigen hart! In den aanvang kon en wilde ik hem niet voor schuldig houden, maar men zeide mij...

— Wie is die „men”, gravin? vroeg Raffles hard.

— Gij kent hem niet... zeide de gravin half voor zich heen.

— Ik geloof hem wel te kennen! Hij heet Raoul Maitrot de Villers! Wat zeide hij nu?

— Hij zeide mij en herhaalde het telkens, dat de bewijzen overstelpend waren, dat er helaas aan de schuld van mijn echtgenoot geen seconde mocht worden getwijfeld!

— Welzoo — en gij hebt dus eerder dien verren bloedverwant geloofd, ofschoon gij alle redenen hadt om hem te wantrouwen, dan uw eigen man?

— Mijn man kon mij niets zeggen, Mylord! riep Jeanne de Villeneuve op hartverscheurenden toon. Ik wist dat alles veel te laat! Ik durfde in dat tijdperk van mijn leven nauwelijks een dagblad inzien — uit vrees van weder over die afschuwelijke gevechten te zullen lezen — uit vrees dat ik zijn regiment zou zien genoemd onder degenen die een tsormaanval hadden ondernomen! Ik vernam pas van het proces toen het reeds achter den rug was! De Villers zond mij krantenuitknipsels — en daarin las ik de afschuwelijke waarheid!

— Wat deedt gij toen?

— Ik verliet aanstonds het landgoed — de gedachte was mij ondragelijk, dat ik daar zou moeten blijven!

— En geen seconde hebt gij er aan gedacht uw ongelukkigen man naar den vreemde te vergezellen?

— Ik wist toen nog niet, dat hij blind was! riep de jonge vrouw handenwringend uit.

— Stond dat dan niet in die krantenuitknipsels? vroeg Raffles zeer verbaasd.

— Niets daarvan!

— Dan moeten ook die knipsels vervalscht zijn! riep Raffles op heftigen toon. Oh, de ellendige schurk!

— Wat spreekt gij toch, Mylord! Wat beteekenen uw woorden? vroeg Jeanne de Villeneuve, terwijl zij wankelend opstond.

— Zij beteekenen, gravin, dat gij het beklaagenswaardige slachtoffer zijt geworden van een allerlaagst complot! antwoordde Raffles heftig. Ik verlies niet spoedig mijn kalmte — maar dit brengt mijn bloed aan het koken! Maar beantwoordt mij nog eerst deze vragen — aanstonds zal ik u alles uitleggen: Wat gebeurde er met de kleine Jeannette, een zuigeling nog

bijna, toen gij vertrokt? Waarom hebt gij haar, niet met u medegenomen?

— Ik was van plan terug te keeren om mijn kind te halen, zoodra ik zekerheid kon hebben, dat mijn man, dien ik wel voor schuldig moest houden, het land had verlaten! antwoordde de jonge vrouw op doffen toon. Ik liet Jeannette achter in de hoede van brave lieden. Toen ik terugkeerde om haar te halen, was zij verdwenen en vernam ik dat mijn echtgenoot het kind met zich had meegenomen.

Raffles stak met een haastige beweging de hand in zijn zak en haalde er een verfrommeld stuk papier uit; een brief, waarvan de letters gedeeltelijk waren uitgewischt door de brandende tranen die er op waren gevallen.

Hij stak haar den brief toe en zeide:

— Uw echtgenoot vertrouwde mij dit briefje toe, dat gij hem zoudt hebben doen toekomen, toen hij op La Cornouille vertoefde, in den tijd die verliep tusschen de uitspraak van den krijgsraad en zijn gedwongen vertrek naar het buitenland, dus toen hij op La Cornouille nog eenige zaken te regelen. Hebt gij hem dezen brief inderdaad geschreven?

Jeanne de Villeneuve keek naar het briefje — en het was haar alsof zij een geestverschijning zag.

Haar oogen hadden een starende uitdrukking, haar mond was krampachtig vertrokken.

Zij tastte met een vaag gebaar naar het hoofd en stamelde half wezenloos:

— Nooit — nooit heb ik hem dezen brief geschreven! Als ik hem gezien had in dien tijd — als hij tegenover mij gestaan had en mij gezegd had dat hij onschuldig was — ik zou het toen hebben geloofd, al waren alle bewijzen tegen hem!

— Kunt gij u niet voorstellen, wie dan dit vervalschte briefje geschreven heeft, dat uw ongelukkigen echtgenoot wel met gedachten aan zelfmoord moest vervullen?

— Ik weet het niet — het is mij eensklaps alsof ik niet meer kan denken!

Zij wankelde en zou gevallen zijn, als Raffles haar niet in zijn armen had opgevangen en haar behoedzaam op de sofa had geleid.

Hij liet haar daarop plaats nemen, haalde het fleschje met een opwekkend middel te voorschijn, dat hij met opzet had medegenomen en liet haar eenige druppels drinken.

De invloed liet zich bijna dadelijk gevoelen. Er kwam wat kleur op de wangen van de jonge vrouw, haar oogen staarden minder wild voor zich uit en zij scheen haar gedachten ook beter te kunnen verzamelen.

Zich uit alle macht tot kalmte dwingend,

vroeg zij:

— Vertel mij alles, Mylord — alles, zonder mij iets te verzwijgen, ook uw vermoedens niet! En als mijn man werkelijk onschuldig is dan — zal ik niet rusten voor zijn onschuld aan het daglicht is gebracht en mijn geheele leven zal ik hem liefhebben en hem zijn vreeselijke smart trachten te verzachten!

— Misschien zoudt gij er beter aan gedaan hebben, gravin, spontaan aan die gevoelens toe te geven en niet eerst af te wachten, tot een vreemde hier kwam, om u te zeggen dat uw man — maar ik kan het niet verzwijgen! En thans zal

ik u mededeelen, wat er sedert een paar dagen gebeurd is.

En Raffles begon te verhalen.

Hij sloeg niets over, hij deelde de ongelukkige vrouw alles mede en toen hij alles gezegd had, heerschte er langen tijd stilzwijgen in het vertrek.

En toen, als een verlossing, kwamen de tranen, die overvloedig naar de oogen van de ongelukkige vrouw drongen en zich een weg baanden.

Zij liet zich voorover op de sofa vallen en hartverscheurend klonk haar snikken.

HOODSTUK VII.

DE MIJN ONTPLOFT.

Er waren omstreeks vijf dagen verlopen sedert het gesprek met gravin Jeanne de Ville-neuve te Brussel plaats vond.

Het liep tegen vier uur in den namiddag, toen Raffles zich opnieuw liet aandienen bij Raoul de Villers.

De bediende deelde hem mede, dat zijn meester op het punt stond, op jacht te gaan, maar toen Raffles er op aandrong, dadelijk te worden ontvangen, vertrok de man, na Raffles in de kleine ontvangkamer te hebben gelaten.

Vijf minuten later keerde hij terug en verzocht Raffles, hem te willen volgen.

— Mijnheer de Villers heeft, als het een zaak van belang geldt, nog wel een kwartier tot uw beschikking, Mylord! zeide de man.

— Dat is buitengewoon vriendelijk van mijnheer de Villers! zeide Raffles op ironischen toon, waarvan de beteekenis echter aan den bediende ontsnapte.

Even later trad Raffles het groote, fraai ingerichte werkvertrek van den tegenwoordigen landheer van La Cornouille binnen.

De Villers stond bij het raam en was bezig zijn handschoenen dicht te knoopen.

Hij was in een jagerscostuum gestoken en zijn weitasch en geweer lagen gereed op het groote schrijfbureau naast den kleinen vilthoed met de reigerveer.

— Gij moet het mij niet kwalijk nemen, Mylord, dat ik u in dit costuum ontvang, begon de Villers, terwijl hij Raffles een paar stappen tegemoet kwam. Maar mijn bediende heeft u waarschijnlijk reeds gezegd, dat ik op het punt stond op jacht te gaan!

— Gij wildet gaan jagen, mijnheer de Villers? vroeg Raffles, terwijl hij plaats nam op den

stoel, dien de Villers hem met een uitnoodigend gebaar had toegeschoven. Dan zijn wij op het oogenblik min of meer confraters! Gij moet weten dat ik mij ook op jacht bevind!

— Zoo waarlijk? vroeg de Villers glimlachend, nog altijd aan zijn handschoenen bezig. Hebt gij reeds een jachtterrein in de buurt gehoord?

— Neen! Ik jaag dan ook niet op ongelukkige hazen en patrijzen — mijn idealen gaan hooger! Ik jaag — op menschen!

De Villers trok zijn wenkbrauwen hoog op, in de meening dat zijn bezoeker een aardigheid zeide, waarvan de strekking hem ontging en vroeg toen, niet bijster veel belang stellend in het antwoord:

— Ah — ik geloof dat ik het al begrijp — gij hebt evenals ieder ander te kampen met het gebrek aan personeel — gij jaagt op bedienden!

— Neen — niet geheel en al! antwoordde Raffles kalm en zijn blikken zwierven door het geopende raam naar buiten, naar den breeden landweg, waar, heel in de verte, een auto zichtbaar was, die langzaam naderde, gevolgd door een tweede, dergelijk voertuig...

— Geen bedienden? Wel — gij zijt een origineel, Mylord! Ik hoop toch niet dat gij in uw vrijen tijd het beroep van amateur-detective uitoefent?

— Toch wel, mijnheer de Villers! Gij zult het niet gelooven, maar ik ben zelfs een harts-tochtelijk dilettant en ik doe niets liever, dan Scotland Yard — onze detective-centrale behulpzaam zijn!

— En — met succes, als men vragen mag? vroeg de Villers, tamelijk onverschillig en hij begon aan zijn tweeden handschoen.

— Ik heb niet te klagen! Ik mag zelfs wel

zeggen, dat onze hoofdcommissaris erg gesteld is op mijn bijstand!

— Ei? En — hebt gij nu hier ook een onderwerp voor uw jachtpassie gevonden?

— Een prachtig, een schitterend onderwerp, mijnheer de Villers! Gij raadt het nooit!

— Ik erken dat ik niet zeer sterk ben in raadsels, Mylord! antwoordde de Villers en even fronste hij ongeduldig de wenkbrauwen.

— Welnu dan — ik stel verbazend veel belang in de zaak die omstreeks achttien jaren geleden tegen kapitein de Villeneuve gevoerd is!

Er scheen iets met den handschoen niet in orde te zijn, want de Villers trok en rukte aan den knoop, met opeen genepen lippen en van zijn voorover gebogen gelaat was op dit oogeblik niets te zien.

Het duurde zelfs geruimen tijd, voor de eerste knoop eindelijk dicht was en de Villers zijn gelaat weer ophief.

Het was volkomen kalm en alleen een weinig bleeker — maar Raffles zag diep in de oogen iets glinsteren, wat hem op zijn hoede deed zijn.

Ook de stem van Villers was volkomen rustig, toen hij zeide:

— Dat is zeker eigenaardig genoeg voor een Engelschman! Hebt gij het proces gevolgd?

— Ja — tot in bijzonderheden! Het heeft destijds trouwens in de meeste Fransche bladen gestaan! Sommigen echter, dat moet ik erkennen, waren niet zeer betrouwbaar — zij vermeldden bijvoorbeeld niet eens, dat de ongelukkige de Villeneuve intusschen blind was geworden! Kunt gij u zulk een verzuim voorstellen?

De Villers was met den tweeden knoop van zijn handschoen doende en scheen daar al zijn aandacht bij noodig te hebben.

Raffles zag hoe zijn dunne lippen van een gingen en hoe daartusschen de kleine, scherpe tanden — tanden van een roofdier — als paarlmoer schitterden.

Toen haalde de Villers de schouders op en antwoordde bedaard:

— Het was oorlogstijd moet gij bedenken — er is in dien tijd heel wat door de bladen medegedeeld, wat kant noch wal raakte!

— Zoo is het inderdaad! Wat mij betreft — ik hecht niet veel aan krantenknipsels, haha! Gij moogt mij gelooven of niet, maar ik heb het in mijn hoedanigheid als amateur-detective wel eens beleefd, dat die zoogenaamde krantenknipsels nooit, uit welk blad ter wereld ook, geknipt waren — maar afzonderlijk gezet en gedrukt!

De Villers stond met half afgewend gelaat en Raffles keek naar buiten — maar toch ving hij den duisteren, dreigenden blik op, dien de Villers bliksemsnel naar hem uitschoot.

Hij deed echter of hij niets merkte en ging voort, met zijn dun wandelstokje tegen zijn schoen tikkend:

— Ik wil u onder de roos wel toevertrouwen, mijnheer de Villers, dat ik kapitein de Villeneuve nooit voor schuldig heb gehouden!

— Zoo? En — steunt dat oordeel ergens op — op een rechtsgrond bedoel ik? —

— In den aanvang deed het dat niet — maar nu geloof ik, dat mijn fundament vrij stevig is, antwoordde Raffles. Ik heb — natuurlijk louter voor liefhebberij — eens een onderzoek ingesteld en ik ben tot wonderlijke ontdekkingen gekomen! Apropos — zeide ik u reeds, dat ik kapitein de Villeneuve een week geleden te Londen gesproken heb?

De Villers stond aan zijn weitasch te knutselen, waar een riem blijkbaar niet naar zijn zin was vastgegespt en hij stond nu bijna geheel van Raffles gekeerd.

Hij keerde zich nu naar zijn bezoeker om en een diepe rimpel was tusschen de wenkbrauwen zichtbaar, toen hij antwoordde:

— Ik kan eigenlijk niet goed inzien, Mylord, waarom ik daar belang in zou moeten stellen!

— Ziet gij dat niet in? riep Raffles met voor-gewende verbazing uit. Gij zijt toch familie van hem?

— Verre familie, Mylord! antwoordde de Villers koeltjes.

— Maar toch dichtbij genoeg, om zijn land goed te beheeren! hernam Raffles en voor het eerst sedert hij het vertrek was binnentreden, had zijn stem een scherp klank.

— Dat was mijn recht! riep de Villers uit. De Villeneuve was veroordeeld door een competenten krijgsraad — hij was cerloos verklaard — zijn bezittingen waren met beslag gelegd — en ik trad in zijn rechten!

— Natuurlijk vervuld van diep leedwezen, dat dit moest geschieden ten koste van het ongeluk van het bewuste verre familielid! hernam Raffles sarcastisch.

Zijn blikken zwierven weder door het open raam en zochten de twee groote auto's.

Zij waren reeds veel dichterbij gekomen en een oogenblik later zouden zij den breeden zijweg inslaan, die uitliep op een zijvleugel van het groote heerenhuis. . . .

De Villers staarde Raffles even strak aan, trad toen vlug naar hem toe en zeide met een stem, die thans een weinig schor klonk:

— Pardon, Mylord — maar ik begin den indruk te krijgen, dat gij dit alles niet zonder een bepaalde bedoeling zegt! Mag ik weten waarom gij juist tot mij over deze zaak spreekt?

— Tegen wien zou ik er eerder over moeten

spreken, dan juist tot u, mijnheer de Villers, was de wedervraag van Raffles. Gij moet er wel bijzonder veel belang in stellen — gij waart immers bij hetzelfde regiment als kapitein de Villeneuve?

— Zeker — maar wat zou dat?

— Gij waart immers chef van de regiments-censuur?

— Dat was ik — wat wilt gij daarmee zeggen?

— Niets bijzonders! Of het zou dan moeten zijn, dat alle brieven die in- en uitkwamen, door uw handen gingen!

— Weet gij wel, Mylord, zeide de Villers op gedempten toon, dat dit gesprek sedert eenige oogenblikken op een verhoor begint te gelijken?

— Misschien is het dat wel, mijnheer de Villers! antwoordde Raffles bedaard.

— Zoo waarlijk? Dan moet ik u mededeelen, dat mijn tijd voor dergelijke onzinnige gesprekken niet beschikbaar is en dat ik thans gaarste op jacht zou willen gaan!

— Ja, ja, het wild mag zich wel voor u in acht nemen! Gij zijt een goed schutter! hernam Raffles, zonder de minste aanstalten te maken, het vertrek te verlaten. Gij hebt daar bijvoorbeeld 'n voortreffelijk geweer! Laat eens zien — een Remington? Ja waarlijk! Getrokken loopen, inwendige haan, automatische uitwerping van de ledige huls! Een uitmuntend wapen! Het is geladen ook naar ik zie — en met hagel nummer drie nog wel! Gij wildet zeker op grof wild jagen? Maar sapristi — dan moogt gij wel zeker zijn van uw schot, want de drijver die gij bij ongeluk zoudt raken, zou er wellicht weinig van navertellen!

Hij had het geweer weder gesloten — maar de twee patronen lagen er naast. . . .

— Mylord, gij veroorlooft u vrijheden, die. . . . riep de Villers toornig uit.

— Dat doe ik — en het ergste is, dat niemand kan zeggen of ik niet verder zal gaan! merkte Raffles rustig op. Een vraag, mijnheer de Villers — gij zijt natuurlijk beter op de hoogte dan ik — welke straf eischt men in uw land tegen lieden, die het handschrift van een ander nabootsen, teneinde een brief te schrijven die bedoeld is om scheiding tusschen twee personen te veroorzaken? Welke straf legt men op aan menschen, die stukken vervalschen — die krantenknipsels maken, die uit geen enkele krant afkomstig zijn? Welk vonnis zou worden geëischt tegen personen, die iemand die hen in den weg staat van landverraad betichten en tot dat doel beschuldigende brieven in zijn uniform moffelen?

Raffles was opgestaan, met een sprong als van een tijger en stond nu dreigend voor de Villers, terwijl hij hem met bliksemende oogen aanzag.

Een vale tint had zich over het gelaat van de Villers gespreid en in zijn donkere oogen glom een duister vuur.

Toen liet hij een schrill lachje hooren en riep uit:

— Gij zijt gek, Mylord! Verlaat onmiddellijk mijn huis, als gij niet wilt, dat ik de bedienden te hulp roep! Ik weet volstrekt niet wat gij bedoelt — ik behoef mij van uw dwaze uitvallen niets aan te trekken! Gij kunt immers onmogelijk bewijzen wat gij daar zegt!

— Geloofst gij? Als dat zoo was, dan zoudt gij inderdaad het recht hebben, mij de vraag te stellen of ik gek was! Ik ben wel een amateur op het gebied van de recherche — maar ik ben toch niet onnoozel! Gij denkt dat ik geen bewijzen heb? Misschien zitten zij niet in mijn zak — maar als ik eens verzekerde dat zij hier in het vertrek waren?

De Villers maakte een beweging van heftige woede, maar hij beheerschte zich weder, haalde de schouders op en zeide:

— Gij weet niet wat gij zegt! Van welke bewijzen spreekt gij?

— Nu — bijvoorbeeld van de brieven van den Duitschen majoor Von Breitstätten!

De schurk verbleekte op vreeselijke wijze en een schuwe blik vloog in de richting van het groote, ouderwetsche schrijfbureau.

— Ah — daar wordt reeds een tipje van den sluier opgelicht, naar ik meen! riep Raffles uit.

Hij tikte met zijn wandelstokje tegen den onderkant van het blad en vervolgde:

— Wij zouden dus kunnen veronderstellen dat er brieven van majoor Von Breitstätten in dat schrijfbureau zijn, nietwaar? Geadresseerd aan. . . . laat ons zeggen „De V.“, hetgeen even goed de Villeneuve, als de Villers kan beteekenen! Gij verbleekt? Gij staart mij aan alsof ik de duivel in eigen persoon was? Nu, zoo erg is het niet! Ik ben alleen op gezette tijden een weinig helderziende — en. . . . zoo ben ik er bijvoorbeeld vast van overtuigd, dat er op deze plek — Raffles wees met den punt van zijn wandelstokje naar den zijkant van het schrijfbureau — een geheime lade is!

Met een gebrul als van een wild dier stortte de Villers zich op Raffles.

In zijn rechterhand glinsterde het lemmet van het groote jachtmes met hoornen heft, dat in een lederen scheede op zijn heup had gehangen.

Maar Raffles voorkwam hem.

Vliemensvlug trad hij een stap terug, trok zijn revolver en riep den ellendeling toe:

— Bedaard, mijnheer de Villers! Uw harts- vanger kan het toch niet opnemen tegen mijn revolver!

Hij stampte op den vloer — en op hetzelfde

oogenblik vloog de deur open en verscheidene personen kwamen het vertrek binnen.

Vooraan liep gravin Jeanne de Villeneuve, geleid door Charles Brand en gearmd met haar dochter de kleine Jeannette.

Vervolgens trad Duprez binnen, daarna een paar heeren in de uniform van kapitein der Fransche Alpenjagers — en ten slotte een heer van omstreeks zestigjarigen leeftijd met wit haar en spierwitte, martiaal opgestreken knevels.

Hij was in politiek, maar aanstonds herkende men in hem den gewezen militair van hoogen rang.

De Villers, nog altijd met den hartsvanger in de opgeheven hand, staarde naar die personen, die daar zwijgend tegenover hem stonden, alsof hij een spookverschijning zag.

Met een snelle beweging nam Raffles hem het mes af, wierp het in een hoek van het vertrek en beval:

— Ga zitten, luister en waag het niet een beweging te maken!

De Villers liet zich met een automatisch gebaar op een stoel neerzinken.

Met een paar stappen was Raffles bij het schrijfbureau.

Hij trok er de bovenste linkerlade uit — tastte even in de opening — een geluid als van een veer die zich plotseling ontspant, liet zich hooren — en in den rijk gebeeldhouwden zijwand opende zich een smal deurtje en een kleine lade gleed eenige centimeters naar voren.

Raffles stak er de hand in en haalde er eenige brieven uit.

Hij ging er mede naar den heer met het spierwitte haar en zeide, terwijl hij zich van de Deutsche taal bediende:

— Majoor Von Breitstätten — uwe landgenooten en de mijne zijn jarenlang vijanden geweest, maar dat zal mij niet beletten, u openlijk dank te zeggen, dat gij uw hulp hebt willen verleenen bij de ontmaskering van dezen lafhartigen schurk! Gij zijt uit uw voormalige garnizoensplaats hier heen gereisd, op mijn verlangen en slechts bezielde door den wensch om een vroegeren vijand in zijn eer te herstellen.

— Dat was mijn plicht, Mylord, antwoordde de Deutsche majoor eenvoudig. En het verheugt mij, dat gij mij hiertoe in de gelegenheid hebt willen stellen!

Raffles gaf hem de brieven en vroeg, terwijl hij de Villers goed in het oog hield:

— Herkent ge die brieven als door u te zijn geschreven?

— Ja, Mylord!

— Aan wie waren zij gericht?

— Aan mijnheer de Villers!

— Gij hoort het, gij schurk! riep Raffles uit, terwijl hij zich tot de Villers wendde, die totaal versuft, als gebroken terneder zat. En nu zal ik u ten aanhoore van iedereen toeschreeuwen, wat gij gedaan hebt! Gij — gij waart het, die aanraking hebt gezocht met majoor Von Breitstätten! Hij nam uw voorstel aan, om de geheimen van uw regiment over te leveren — het schijnt oorlogsrecht te zijn en ik wil daarvan niet verder spreken! Gij hebt brieven met hem gewisseld — gij wist een weg, een sluipweg, om de Deutsche voorposten te bereiken en deze hadden bevel gekregen u steeds onmiddellijk geblinddoekt bij den majoor te brengen! En toen is bij u het duivelsche plan opgekomen, om die briefwisseling dienstbaar te maken aan uw voornemen om een man, die u in den weg stond, tot den ondergang te brengen. Gij hebt de twee officieren, die daar staan en die toen nog den rang van vaandrig bekleedden, op een nachtelijken tocht naar de Deutsche linies met u meegenomen voorgevende dat gij bij toeval een weg had gevonden, om, zonder gevaar voor de vijandelijke kogels, de Deutsche voorposten te naderen! Met een halve compagnie zijt gij er heen getrokken, gij hebt u in hinderlaag gelegd — de voorposten werden verrast en neergeschoten en in het daaropvolgende handgemeen werd majoor Von Breitstätten zeer zwaar gewond! Niemand kan zeggen of gij het zelf geweest zijt die hem neerschoot, om zodoende den eenigen getuige uit den weg te ruimen, die het u naderhand moeilijk zou kunnen maken — maar ik wil u wel zeggen dat ik u daar zeer goed voor in staat acht! Maar gij hadt buiten de Rechtvaardigheid gerekend! Majoor Von Breitstätten lag zes maanden in het gasthuis en van 't geheele proces vernam hij geen enkel woord — het speelde zich trouwens voor den krijgsraad, dus min of meer in het geheim af! Na die zes maanden vertrok hij naar Afrika en hij vertoefte pas sedert eenige weken in de stad die vroeger zijn garnizoen was. Vier dagen heb ik besteed om dat alles te ontdekken — om de mijnen te leggen! En nu — nu zijn zij gesprongen! Bekent gij? Bekent gij in het bijzijn van al deze getuigen?

— Ja, ik beken, ik beken! gilte de Villers als waanzinnig. Ik deed het — ik stak de brieven in zijn uniform en vervloekt zult gij allen zijn.

Hij was opgesprongen en naar zijn schrijfbureau geijld.

En voor iemand het had kunnen verhinderen had hij een lade opengerukt en er een revolver uitgegrepen.

Hij drukte het wapen tegen zijn slaap en haalde den trekker over.

Een doffe knal — en de nietswaardige lafaard

had zijn schuld althans op aarde geboet....

Twee weken later was het vonnis tegen kapitein de Villeneuve herzien en onmiddellijk daarna werd hij in al zijn rechten hersteld.

Hij genas bijna volkomen van zijn blindheid, dank zij een langdurige kuur — en hij en de zijnen vereeren Lord William Aberdeen als een heilige....

DE VOLGENDE AFLEVERING BEVAT:

De monsteruitvinding

**VERRAS UW VROUW, MAAK HAAR EENS BLIJ,
GE SPINT ER ZELF ZIJDE BIJ!**

Een modern goed Kookboek

met ruim 600 recepten uit de praktijk. Het behandelt niet alleen de dagelijksche keuken, maar ook de voorgerechten, gebak, warme en koude dranken, inmaak, enz.

Alles met eenvoudige, duidelijke bereidingswijze. Het boek is **224 pagina's groot**, keurig papier, fraai gedrukt en wordt tijdelijk, **gebonden in stevige linnen band** geleverd tegen den ongelooflijk lagen prijs van

95 cent

Franco toezending volgt na ontvangst van postwissel of storting op postrekening No. 60092

N.V. ROMANBOEKHANDEL, Leidschegr. 72 D, AMSTERDAM C.

BUZIAU

....het in hem zoo hartelijk belangstellende Nederlandsche volk kan nu eindelijk den complete Buus leeren kennen.... door het rijk geillustreerde boek over dezen merkwaardigen mensch en kunstenaar. Om U een goed denkbeeld te geven van de veelzijdigheid en omvangrijkheid van dit boek, laten wij hier inhoudsopgave volgen:

EEN KLEINIGHEID VOORAF....

BUZIAU VERTELT....

I. De ondeugende schooljongen. — Voor het eerst spullebaas. — Een overstroming met jammerlijke gevolgen. — Rooversstukken met vele dooden. — Zin voor realisme. — Schinken met Rembrandtieke allures.

II. Het hoedje van meester Cannegieter. — Buziau en Jan Musch rivalen om een meisje. — Schelmenstreken in samenwerking met Nap de la Mar. — Als zeegolvenbeweger en aap. — Ijsverkooper in Circus Renz. — Buus als meisje in een water-ballet. — Een dikke politieagent, die plotseling mager werd. — Een artist, die tipsie was.

III. De vijf ladderacrobaten. — Op kermistournee. — Met een goochel-parodie de wereld in. — Emmer en witkwest. — De onvergetelijke weldaad van een buurvrouw. — Professor Rikiri. — De aanvang van den roem.

IV. Mr. Toppo. — Een nieuw nummer. — Een verrassende ontmoeting in Londen. — Na-apers. — Oorlog op de kermis in Gouda. — Naar de revue van Ter Hall. — Een aanbod om Grock op te volgen. — Buus over de malaise. — Natuurlijke tegenzin in dubbelzinnigheden.

V. De artist en de burger. — Buziau en de jeugd. — Theaters in het buitenland en theaters hier. — Vakgeheimen in de revuwereld. — Dwaze invallen. — Kijkjes achter de schermen. — Naar de Bouwmeester-revue.

VI. Buziau.... militair. — Welwillende oversten. — Op wacht in de 2e Oosterparkstraat. — Brulhoest. — Vier dagen kamerarrest. — Weenen en de Herhalingsoefeningen. — Boedapest en de Landweer. — Orgel solo's voor Fort de Lie. — Afgezwaid. — Met griep op de planken. — Een gebroken rib.

DE DIENSTBRIEF MET EEN VERRASSING.

DE FAMILIE BUZIAU.

BUZIAU'S TIJDGENOOTEN: Charley Chaplin, Grock, De Fratellini's en.... Mistinguette.

KONING VAN DEN LACH.

KARAKTERISTIEKEN door: Minister Marchant — Minister Deckers — Burgemeester de Monchy van 's Gravenhage — Burgemeester Maarschalk van Egmond en Rinnegom van Haarlem — Burgemeester van Lanschot van 's Hertogenbosch — Prof. Dr. Willem Mengelberg — Jo van Ammers-Küller — Fritz Hirsch — Cor van der Lugt Melsert — Jan Musch — Koos Speenhoff.

Er is groote belangstelling voor het boek „Buziau”, daarom is spoedige bestelling raadzaam bij Uw boekhandelaar of bij de uitgeefster

**N.V. ROMAN-, BOEK- EN KUNSTHANDEL
LEIDSCHEGR. 72, AMSTERDAM C. POSTR. 60092**

Ondergeteekende wenscht te ontvangen

per Boekhandel.....*

rechtstreeks van de N.V. Roman-, Boek- en Kunsthandel, Amsterdam*
het boek „BUZIAU”, ingenaaid à fl. 1.50*, gebonden in linnen band à fl. 2.—*

Naam:

Adres:

*doorhalen wat niet verlangd wordt.

(R.B.K.)

?

wat
schuilt
er achter
hem

?

dat hij, de komiek,
tegelijk is
NEERLAND'S
MEEST GEVIERDE
KUNSTENAAR

!

U
kent hem
maar
half

!

leest daarom
zijn veelbewogen
levensgeschiedenis

•
— boeiend —
merkwaardig
— geestig —

•
verlucht
met ruim zestig
foto's en
karikaturen

•
prijs
slechts fl. 1.50
gebonden fl. 2.—

*"Fluweel
voor de
keel"*

FIFTY = FIFTY

DE NIEUWE
AMERIKAANSCH E SIGARET

PRIJS IN HOLLAND

20 STUKS **15** cents
VOOR